

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Buiv. Regeie Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgőnycím: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Hétsz évre 600 Lej
Fél évre 300 Lej
Negyed évre 150 Lej
Havonta 50 Lej

Hirdetések díjazás szerint
Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 3 lej. vasárnap
4 lej. Buoregión 50 banival
több.

Felelőtlen elemek

fenyegető készülődésének hírével volt tele tegnap este Arad. Antiszemita tüntetésekről beszélt mindenki és megerősített rendőr és katonasíjratok cirkáltak az uccákon. A nemzeti ünnep lezajlott, bántó incidens sehol nem történt, szuronyos katonák és rendőrök ügyeltek a rendre.

Az aggodalom nem volt alapelkül, mert ha kissé végignézzük az erdélyi városok legújabb történetét, mindegyikben csak azt látjuk, hogy a fékevesztett gyűlölség áldozatokat követelt, vérpatakok folydogáltak az uccák szürke aszfaltján és a kirakatok üzletablái összetört, a kávéházak megrongált berendezései súlyos milliókka növekedtek. Kolozsvárnak már valóságos krónikája van a diákzavargásokról, Temesváron csak a napokban zajlott le egy csunya botrány, amelynek ismét ártatlan emberek estek áldozatul. A tövisi pályaudvaron történt szégyenletes dolgok még mindig élénk emlékezetében élnek és ezek ben a városokban a hatóságok nemtörődömsége odáig engedte járulni a dolgokat, hogy azok fölött már a külföld is megbotránkozik. A tervszerűen fűtött antiszemita és hitárt nem ismerő sovinizmus nagy tengerében Arad, mint egy sziget emelkedik ki. Ez mindenekelőtt a polgárság józanágán mullott minden időben, mert ennek a városnak a lakossága rossz talajnak bizonyult a gyűlölet tévtanainak. Megpróbálkoztak itt is zavarosban halászni akaró felelőtlenek, de első gyenge kísérletük: a plakátragasztás, röpcédula osztogatás, hangzatos frázisok puffogatása a közönybe és a humorba fulladt. Nem reagált senki a kampóskeresztekre, nem kellett senkinek, sem románoknak, sem magyaroknak az antiszemita, amiként nem is kellett senkinek a középkori barbarizmus.

De a hatóságok előrelátása és ésszerű preventív intézkedése is sokban hozzájárult ahhoz, hogy Aradot eddig megkímélte az antiszemita zavargások veszedelme. Bebizonyosodott, hogy gyors és főként erélyes intézkedésekkel elejét lehet venni a felelőtlen elemek káros munkájának. Mi úgy gondoljuk, hogy ez kötelessége minden hatóságnak és ha az aradi hatóság, ezuttal is, mint máskor, teljesítette a kötelességét különösebb dicsőretet nem érdemel. Nekünk az a véleményünk, hogy Nagyvárad, Kolozsvár, Temesvár, Jassy, Bucuresti és más városok még tanulhatnak valamit Aradtól is.

Antant alakul a szovjet ellen.

Románia, Lengyelország, Törökország, Bulgária, Magyarország és Japán az antibolsevista blokkban.

Londonból jelentik: A Daily Telegraph legutóbbi számában egy ilyen blokk megalakulásának tervéről ír és kifejti, hogy számos esemény fűződik bele logikusan a terv láncolatába. Rámutat arra, hogy a Varsóban működő török katonai misszió Törökország és Lengyelország szövetségét teremti meg, hogy a török bolgár egyez-

mény, amely alá íásra készen van, a bolgárokat is hozzáfűzi a szövetséghez s hogy a japán misszióknak bukaresti látogatása Romániát és Japánt kapcsolja bele ebbe az antibolsevista akcióba, amelyhez a lap szerint Magyarországnak is csatlakoznia kell. A lap úgy tudja, hogy e tekintetben megtörténtek már a szükséges politikai lépések.

Békés hangok szállnak Párisból Berlin felé.

Francia jóakarát — német jóakarát — Macdonald ismét bizalmat kapott

Páris, május 24. Herriot, Franciaország designált miniszterelnöke olyan nagy horderejű kijelentéseket tett, amelyek minden figyelemre érdemesek. Az új francia kormányelnököt a tényleges béke vágya hatja át vagy legalább is ez világlik ki beszédéből. A jóvátételi politikát engedékeny szellemben kívánja megoldani és Németországgal szemben is teljesen békés hangokat enged. Hasonló kijelentéseket tett Painlevé baloldali vezető, akik a kamara elnökének jelöltek. Ma Painlevé Poincaréval táncskozott és a megbeszélés után a következőket mondotta:

— Nekünk meg kell tennünk azt, amit én az emberiség gesztusának nevezek, de ez nem lesz a gyengeség gesztusa. A német demokrácia számára lehetővé tesszük, hogy felülkerekedjen. Szükséges, hogy Németország a francia jóakarattal szemben ugyanolyan jóakarattal viselkedjen. Berlin ne legyen tévedésben magatartásunk felől. Ha a német birodalom ezt nem érti meg, annál rosszabb az számára, de rossz az nekünk is.

Painlevé köztársasági elnök-jelölt.

A párisi sajtó jelentése szerint Herriot kabinetje már félhivatalosan megalakult. Így tehát, amikor a Poincaré kormány ténylegesen távozik a helyéről június elsején nem lesz válságjellegű a kormány átvétele. Painlevé barátai kijelentették, hogy Painlevé kamarai elnöksége csak átmeneti jellegű lesz, mert a legközelebb magasabb

hivatalra fogják jelölni. Ez a köztársaság elnökségét jelenti. A Poincaré és Herriot között lefolyt beszélgetés során szóba kerültek az Oroszországgal való kapcsolatok is. Herriot kijelentette, hogy az Oroszországgal való hivatalos összeköttetés felvételének híve és ha kormányra kerül első dolga lesz, hogy Moszkvába francia missziót küldjön.

Londonban a jóvátétel kérdését még Herriotnál is sokkal radikálisabban kívánják megoldani. Egyszerűen eltörölni a jóvátételi fizetés kötelezettségét. A leendő francia miniszterelnökkel Macdonald a legközelebb találkozni fog és javasolja, hogy a Ruhrvidéket azonnal ürítsék ki, a vámsorompókat és minden a német ipart gátló intézkedéseket szüntessék meg. Franciaországnak Európa biztonságának kérdésében a Népszövetség javaslatainak alapjára kell helyezkedni. A Westminster Gazette szerint Macdonald kívánásainak lényegesebb pontjai a következők: 1. A Ruhrvidék megszállott részének azonnali kiürítése. 2. A vámkorlátozások megszüntetése a megszállott területeken. 3. A Ruhrvidék mentesítése a megszállás költségeinek terhei alól. 4. A Népszövetség dolgozzon ki Franciaország és Európa biztonságának védelmére tervezetet. 5. A szakértőbizottság javaslatainak végrehajtása után Macdonald Németország és Amerika bevonásával nemzetközi értekezletet hív össze.

Bizalom Macdonaldnak.

Macdonald akciójának jelentőségét emeli az a körülmény, hogy kormánya sziklaszilárdan áll a konzervatívok minden támadása-

val szemben. A konzervatívok ismét bizalmatlansági indítványt terjesztettek be Macdonald ellen, azonban a kormánytámogató képviselők Baldwin javaslatát 244 szavazattal 210 ellenében elutasították. Számos liberális képviselő is a kormány mellett szavazott. Macdonald azonban bár engedékenyebb politikát folytat, mégis a jóvátétel fizetése mellett foglal állást, de a szakértői javaslatok alapján. A demokraták ma ezzel szemben manifesztumot adtak ki, amelyben kijelentik, hogy a Dawes féle szakértői tervezet erkölcs telen, politikailag helytelen és gazdaságilag katasztrofális Németországra nézve. A manifesztum követeli, hogy Anglia mondjon le a ráeső jóvátételről és tegye lehetővé Németországnak a Népszövetségbe való felvételét.

A kamara ülése.

Melyik vizjogi törvény az igaz.

(Bucuresti, május 24.) A kamara ülésén napirend előtt Marzescu igazságügyminiszter javaslatot nyújtott be az Antonescu-féle büntetést felfüggesztő törvényről. A javaslat megszavazása esetén a törvényt hatályon kívül helyezi. Mosoiu közmunkügyi miniszter azt kérte, hogy a képviselők ne interpelláljanak az ülésen. Hanem a vizjogi törvényt tárgyalják. A parlament elfogadta az indítványt. Chirvai liberális képviselő a máramarosi kisajátítási visszaéléseket hozta szóba. Megemlítette gróf Uray birtokát, amelyet ki kellett sajátítani, mert a tulajdonosa magyar. Draghici nemzeti párti képviselő megismételte kérését, hogy mutassák be a románai választás iratait. A napirendhez Ioanitescu néppárti szólott hozzá. Kifogásolta, hogy miért nem hajtják végre az Averescu kormány vizjogi törvényét és miért nyújtottak be helyette rosszabbat. Majd Motas liberális képviselő keveredett vitába Madgeurával. Nicolaescu előadó után Mosoiu miniszter beszélt, aki kijelentette, hogy azért adott a liberális kormány megfelelő javaslatot, mert az Averescu-féle vizjogi törvény nem hajtható végre. A javaslatot a kamara általánoságban elfogadta. A szenátus ülésén Vaitoianu miniszter a posta számára öt millió lejes lítelet kért.

A tuberkulózis pusztítása Temesvárott.

Nyilatkozik dr. Prostean Octáv városi főorvos. — Mindenben megerősíti cikkünk adatait. — A helyett, hogy újakat létesítenének, a már létezőt tüdőbeteg-gondozót is beszüntették.

(Saját tudósítónktól.) Cikkünk, melyet múlt vasárnapi számunkban Temesvár tüdővészfertőzöttségéről közöltünk, illetékes helyen is rendkívül érdeklődést váltott ki. Minthogy a cikk megírásánál az eminens közérdek vezetőit, felkerestük dr. Prostean Octáv főorvos urat, aki volt szíves munkatársunknak a következő felvilágosítást adni.

— A közönség tájékoztatására a magam részéről szívesen hozzájárulok a kérdés rövid ismertetéséhez annál is inkább, minthogy a tuberkulózis járvánnyal szemben első feladatnak tartom, hogy a közönség az őt fenyegető veszedelemeket helyesen ismerje meg és hogy túlzott félelem nélkül, de komolyan igyekezzék a fertőző betegség ellen egyénileg is védekezni, mert e nélkül úgy a tuberkulózis, mint bármely más fertőző baj leküzdése lehetetlen. Másrészt fontos a még szükséges intézmények felállítását minduntalan hangoztatni, — és azok kibővítését javítását, társadalmi támogatását erkölcsi és anyagi támogatását hathatósan és határozottan sürgetni. Mert sajnos, az állam részéről, dacára, hogy kötelessége, a pénzügyi viszonyok elégtelensége folytán vajmi kevés remény van arra, hogy e tekintetben valami lépés történjen.

Hiába kongatja a vészharangot számos szakorvos, köztük a legkiválóbbak egyike, Irimescu ta-

nár ki úgy a szaklapokban, mint a napi sajtóban fáradságtalanul majdnem naponta jelzi a tüdővész pusztításait és nem szűnik ennek leküzdésére a már a nyugati államokban is bevezetett újításokat javaslatba hozni. Ezeket a felszólalásokat azonban — sajnos — a mértékadó körök az egészségügyi költségvetés fukar kezelése folytán kevés figyelemre méltatják.

Valóban igaz, hogy Timisoara valamikor abban a hirben állott, hogy Konstantinápoly után a tuberkulózis szempontjából Európa legfertőzöttebb városa.

A tuberkulózis ugynevezett lakásbetegség lévén, tény, hogy a város népességének nagyarányú szaporodása a lakásínséggel együtt, a tuberkulózisban való megbetegedést és halálozást nagy mértékben kedvezőtlenül befolyásolja, különösen ha figyelembe vesszük, hogy a túlszűfolt lakások egyes városrészekben, például a Gyárvárosban, — ahol általában a legtöbb tuberkulózis beteg és halott van, — régiek, nedvesek, penészesek és nehezen tartózkodóak.

Azonkívül tekintetbe kell venni, hogy míg a városban régebben tartózkodó családok a már régebben fogantatva vett felvilágosító intézkedések útján nagyoöbbrészt már át lettek vizsgálva és így a tuberkulózistól már meglehetősen mentesítve — assanálva — vannak, addig az újabban bevándorolt családok ily mentesítő eljárásban még nem részesültek és

így részint saját betegségük, részint ennek terjesztése által fokozzák a tuberkulózisban való megbetegedést és halálozást.

A tuberkulózis megelőzése és gyógyítása tekintetében minden esetre a tuberkulózis gondozók — diszpenzarok — a legfontosabbak. Timisoarán ily intézet már évek óta áll fenn és egy kiváló, lelkiismeretes, fáradságtalan szakorvos, dr. Buró Petru vezetése alatt áll. Főleg az ott lefolyt nagyarányú felvilágosító, családvizsgáló, megelőző és gyógyító működésnek köszönhető, hogy a tuberkulózisban való megbetegedés és halálozás a kedvezőtlen viszonyok dacára is évről-évre fokozatosan lecsökkent, mikép az alábbi kimutatás szemlélteti, ugymint: 1917-ben Timisoarán tuberkulózisban elhalt 387., 1918-ban 323., 1919-ben 303., 1920-ban 224., 1921-ben 192., 1922-ben 193., 1923-ban 200. E kedvező eredményekkel szemben azonban fennáll az, hogy a diszpenzar csak ambulans, tehát kezdeti és könnyebb betegek részére szolgál és így azok a súlyosabb fekvőbetegek, kik lakásukon bármely okból nem kezelhetők, illetőleg ott megfelelően el nem különíthetők, városunkban kórházi tuberkulózis osztályon, vagy szanatóriumban jelenleg kevesen el nem helyezhetők, mert ilyen intézeteink, bár sürgősen szükségesek, még építve, vagy speciálisan berendezve nincsenek.

De mit használnak mindezen felvilágosító intézkedések, ha a tüdővész hatékony leküzdésére már bevált egyszerű és mégis oly nehezen hozzáférhető módszerek nem állanak rendelkezésünkre és nem vihetők keresztül.

Röviden vázolva mindezeket a Tbc. leküzdésére, hasznos szociá-

lis higiena intézkedéseket rá kell mutatnom a lakásviszonyok javítására, az építések fokozására, munkásházak építésének előmozdítására, a tisztviselők jobb fizetésével járó táplálkozási viszonyok emelésére, a tanulók szabad levegőben való rendszeres tanítására, a svéd gimnasztika bevezetésére, intézkedések megtételére, melyek a tüdővész-gyanús tanulók elkülönítését célozzák és népszanatórium felállítására, melyeket a szomszédos vármegyében, (Krassósözörényben) fenyeveserdőkben fel lehetne építeni.

Az állam, mely takarékosági szempontból legutóbb a szegénysorsu ambulans tuberkulózis-betegek gondozására szolgáló osztályt is eltörölte és azt minden memorandum dacára eddig újra ki nem nyitotta, úgy, hogy jelenleg még a tuberkulózis-diszpenzar is csak közönséges pénztári rendelőintézetként vált, tuberkulózis-kórház, vagy pláne szanatórium céljára manapság pénzt nem ad és így Temesvár tuberkulózis-intézményei jelenleg pangást mutatnak ami az eddig elért sikereinket is veszélyeztetni, úgy, hogy a helyi közegészségi hatóság a mostoha viszonyok közt — sajnos — mást nem tehet, mint a baj ellen a meglevő eszközökkel addig küzdeni, míg az illetékes hely a minden alkalommal sürgetett közegészségi intézményeket s más fent jelzett javításokat a közvélemény által is sürgetve, nem létesíti.

Eddig szól a főorvos nyilatkozata. Szomorú megállapítások és végtelenül sajnálatos, hogy az állam nemtörődomsége és rossz helyen alkalmazott fukarságán megőrök a legjelesebbek minden akarása és törekvése.

Az én ezredesem.

Lukácsy Lajosnak „Esetek az életből” című könyvéből.

Az általános védkötelezettségi törvény értelmében minden fiatal embernek, ha az előírt kort elérte s ha „tauglich” volt, katonasorba kellett állania. Nem volt kivétel az és paraszt között. Az urfiaknak, illetve a tamutaknak az a kedvezményük volt, hogy egy évig kellett szolgálniuk, ezek voltak az ugynevezett egyéves önkéntesek. Engem is tiz iskola társammal besoroztak és egyéves önkéntesek lettünk az Aradon állomásozó 33-as hakezredben. Felesleges mondanom, hogy eleinte nem igen jól esett a katona élet. Később azután megszoktuk, igyekeztünk minél kellemesebbé tenni a szolgálatot. Kilic, egy szerb nemzetiségű katona volt az ezredesünk. Erélyes, igazságos ember. Nagyon szerette az egyéves önkénteseket. Folyton vigasztalta őket. — Mann muss zum bösen Spiele, gute Miene machen! — Csináltunk is, aki csinálta, de a legtöbbje nem, különösen eredménytelen maradt az ezredesünknek az a biztatása, hogy igyekezzünk az év végén a tiszti vizsgát letenni, hogy tartalékos tisztek lehessünk. Eltekintve a katonai társadalmi állástól, minő előny az, ha a tartalékos tisztek

csak a kard csüng az oldalán és nem kell nekik a 25 kg. nehéz Wenrl-puskát a bajonettel hordani s azonkívül Mars Adjustirung esetén a 10—12 kg.-os tornisztert a hátán bepakolva vinni, amit haka nyelven úgy hívnak, hogy borju.

Hiába festette az ezredesünk élénk színekkel a tartalékos tiszti előnyeit, az én kolégáim nem reagáltak és kijelentették, hogy nem tesznek tiszti vizsgát és nem akarnak tisztek lenni. Pedig hallhatták számtalan esetben, amidőn a századok a csálat erdőből, vagy a Kekecsből haza masiroztak, hogy hogyan énekeltek a bakák a kérésves nótát a borjuról:

Az Ur Isten verje meg
A mészáros dolgát,
Hogy miért is vágta le
A kis borju lábát
Mert már most a kis borju
Nem járhat a lábán:
Azért hordja a szegény
Bakkancsos a hátán.

Ettől sem riadtak vissza a kameradaim, konokon megkötötték magukat, hogy nem tanulnak és nem tesznek tiszti vizsgát. Nem is tettek. Ugy, hogy az akkor bevonnult 11 önkéntesből csak magam lettem tartalékos tiszti. Kilic ezredesét végtelenül bántotta a kollégáim viselete és azzal akartasarkalni őket, hogy nekem, mint önkéntesnek minden

lehető előnyt biztosított még az aktív tisztekkel szemben is, emiatt csak úgy gunyoltak a tisztek, hogy „Protektionskind.” De tanultam is és igyekeztem. Nagy előnyömre szolgált, hogy közvetlenül az egyéves szolgálatom megkezdése előtt két évig Bécsben jártam iskolába és a német nyelvet, amely az ezred nyelve volt, meglehetősen elsajátítottam. Már magam is kezdtem restelni önkéntes társaim előtt, hogy az ezredesem lépten-nyomon kényeztetett. Már káplár koromban Zugsparsancsnoknak rendelt ki és tiszti helyét töltöttem be a századnál. Végre aztán lettem az esztendő és lettem Nagy váradon a tiszti vizsgát. S midőn haza jöttem és mint káplár jelentkeztem nála, örömeiben megölelt, elvitt az ezred szabóhoz és megvárta, míg felvarják a galléromra az örmesteri distinciót a 3 fehér posztó csillagot s a sárga zsinórt. Nagyon meg volt elégedve, hogy tiszti lettem. Az ezt követő két évi civil életben is, ahol csak találkozott velem, mindig szóba állt és folyton hangoztatta, hogy aktiváltassam magamat. Rövid idő múlva aztán nunt tartalékos tiszttel behívtak a törvényesen előírt huszonnyolc napi hadgyakorlatra. Éppen ezen időben a hadgyakorlatok tartalma alatt jött Aradra Ferenc József császár fényes kíséretével az itt össz-

fontosított ezredék megvizsgálására, amelyen persze nekünk, az akkor behívott tartalékos tiszteknek is részt kellett vennünk.

A császár manőverek 8-ik napján az összes csapatok az ugynevezett Schinder-Wiesere az Óvár téri s a Maros közötti gyakorló terepre lettek összpontosítva, ahol az uralkodó előtt díszmenetben vonultunk el. Ennek megtörténte után Scudier temesvári altábornagy az ezredünkhöz jött és azt mondotta Kilic ezredesnek, hogy a császár öfelsége azt kérdezte, hogy van-e az ezredben ezidő szerint tartalékos tiszti, mert megszeretne győződni arról, hogy az egyéves önkéntesekből lett tartalékos tisztek hogyan válnak be. Az ezredes igenlő válaszára Kilic ezredes harsány hangon az ezredünkhöz felé kiáltott:

— Resérve Leuténant Lukácsy! A szászoros értelmében megdermedtem az ijedségtől, de engedelmesebbnek kellett. A század elé léptem. Kihúztam kardomat.

— Habt Acht Compagnie! Marsiren Mars! És megindultam századommal Scudier altábornagy felé Kilic ezredes utánam sietett és oda sugta:

— Nur Courage! Nicht vergessen, dreimal zu salutiren! Midőn Scudier intott a kezével, megálltam a századdal és a frontot a császár felé fordítottam, majd néhány lépést tettem felé és meg-

Az egyesülés ünnepe Aradon

Impozáns ünnepek. — Fogadtatás a megyeházán. — Nem volt semmi incidens.

(Saját tudósítónktól.) Nagyszabású ünnepekkel ünnepelték meg tegnap Aradon Románia egyesülésének évfordulóját. Az ünnepek hajnalban huszonegy ágyúkövéssel kezdődtek. A város összes magán- és középületeit, valamint az üzleteket fellobogózták. Fél kelenkor minden iskolában ünnepséget tartottak, amelyeken beszédekben ismertették a nap jelentőségét. Dél előtt 10 órakor a görög keleti román székesegyházban ünnepi Te Deum volt, amelyen megjelentek a hatóságok vezetői, az iskolák és nagyszámu ünneplő közönség. Ugyanebben az időben az összes más felekezetek templomaiban is ünnepélyes istentisztelet volt, amelyeken a hatóságok szintén képviseltették magukat.

A városháza előtt két hatalmas zöld galyakkal és román nemzeti színű zászlókkal díszített tribün állítottak fel. A jobb oldali tribün előtt kis emelvény volt, amelyen Georgescu János helyi vezérfelügyelő, Aradvármegye prefektusa, Meunier francia tábornok, a román-magyar határmegállapító bizottság elnöke, dr. Robu János főpolgármester és Filotti D. Zamfir rendőrprefektus foglaltak helyet. Az iskolák, egyesületek és katonai alakulatok díszmenetével megkezdése előtt érkezett meg Scarisoreanu tábornok, az első lovas hadosztály és a helyőrség parancsnoka

törzskarával lóháton és az emelvény mellett helyezkedett el.

Egymásután vonultak fel az elemi iskolák, a polgári iskolák, a román tanítónőképződe, a Moise Nicoara liceum ifjúsága, a katolikus főgimnázium, a kereskedelmi iskolák, a sportegyesületek és a cserkészek csapatai. A cserkészek fegyelmezetten felvonuló ifjúságát dr. Stoinescu Sándor ügyvéd és Boca Sever kereskedelmi iskolai tanár vezették. Ezután vonult fel a hadsereg Manu tábornok vezetésével. Először a be nem osztott tisztek, azután az aradi katonai alakulatok. A 93. gyalogezred Serb ezredes vezetésével nyitotta meg a felvonulást, utána a határőrök aradi zászlóaljja Pădurariu őrnagygal az élén. A határőrök az első lovas hadosztály aradi alakulatai követték Muscal ezredes vezetésével. A Rosiori ezred eskadronjait Cica ezredes vezette, a Calarasiakat pedig Iovanescu kapitány. Az ezután következő lovascsapatok élén Braitoianu őrnagy lovalgolt. Majd a tüzekek és a gépfegyveres osztagok következtek.

A díszmenet után a vármegye ház második épületében ünnepélyes fogadtatás volt. A különböző intézmények, a hadsereg, az egyházak, az iskolák és egyesületek küldöttségei tolmácsolták üdvözléseiket és tiszteletük kifejezését Georgescu prefektus és Scariso-

reanu tábornok előtt. Az emelvényen, ahol az üdvözléseket fogadták jelen volt Meunier francia tábornok is. Elsőnek a görög keleti román egyház küldöttségének üdvözlését tolmácsolta Pacatiaru esperes, azután Popa József görög katolikus román esperes beszélt küldöttsége nevében. Kovinicsity Uros görög keleti szerb felkész egyházának üdvözlését hozta, majd dr. Lakatos Ottó a román katolikus, Csécsy Imre a református és Frint Lajos az evangélikus egyház nevében magyar nyelvű üdvözlő beszédeket mondtak. Schreiber Joachim az ortodox izraelita és dr. Vágvölgyi Lajos a neolog izraelita hitközség nevében mondtak német nyelvű üdvözlő beszédet. Manu tábornok a helyőrség tisztikarának élén fejezte ki tiszteletét, dr. Moldovan Silvius a törvényszék küldöttségét vezette. Dr. Lázár Ágoston alispán a vármegye közigazgatási tisztviselőinek nevében beszélt, dr. Robu János főpolgármester a város közigazgatási bizottságának és tanácsának üdvözlését tolmácsolta. Dr. Botis Tivadar a szeminárium, Mihulin Miklós igazgató a tanári kar, Fischer Aladár katolikus főgimnáziumi igazgató intézetének, Moldovan József tanfelügyelő a tanítói karnak, Pop Octavian vasútigazgató igazgatóságának, Rozván Pál a mérnökök, dr. Avramescu Vazul az államügyészség, dr. Botioc Elek az ügyvédi kamara, Margineanitu Titus a pénzügyigazgatóság, dr. Cosma Demeter a munkáspénztár, Beju Onifisor a

mezőgazdasági hivatal, Bulzan Avram a posta, Jura Nichifor a pályaudvar, Reinhardt Gyula az iparkamara, Adam György vezérigazgató a Sfatul Negustoresc, báró Pop Aurélné a román jótékony nőegylet, Miculescu munkafelügyelő a munkafelügyelőség, Mihulin Miklósné egy román nőegylet, dr. Mandl Vilmos a Filharmoniai Egyesület, Laczay Endréné a magyar nőegylet, dr. Baross Lajos a Kölcsey Egyesület, Altoldi Pál az Aradmegyei Gazdák Egyesülete és Vulcu Maxim gyáros az iparosok szindikátusának, dr. Falus Lajos az aradi magyar sajtó nevében beszélt.

Az üdvözlésekre Georgescu prefektus válaszolt emelkedett szellemű beszédben és beszéde végén a királyt, a királynét és a királyi családot éltette. A prefektus utolsó szavaira a katonazene rázendített a román himnuszra, amelyet a küldöttségek és a meghívott közönség állva hallgatott végig. Ezután pezsgőt és piskótát szolgáltak fel, majd a katonazene hangjai mellett tánc kezdődött és a megjelentek délután három óráig a legjobb hangulatban voltak együtt. Este a városházát és a város összes épületeinek uccái ablakait kivilágították, a katonazene faklyás menet kíséretében járta be a várost és több helyen alkalmi szónokok méltatták a nap jelentőségét.

A hatóságok értesülést szereztek arról, hogy felelőtlen elemek az ünnepeket antiszemita tüntetéssel akarják megzavarni. Ideje

adtam a háromszoros tiszteletet a kirádnak a császárnak, amint előírva van a reglementben. Scudier hozzám jött, hogy a császár parancsára tegyek néliány harcászati mozdulatot a századommal, amelynek megtörténte után egy negyed óra múlva odaszólt, hogy elég volt és elvonulhatok. Hallottam, amint a császár megelégedését fejezte ki, amidőn a helyére vezettem a katonáimat. Kilic ezredes elébem jött, megölelt és az egész front előtt megcsókolt. Néhány perc múlva Scudier altábornok és Kilic ezredes újból odajöttek hozzánk és tudunkra adták, hogy a császár hivatal. Velük mentem Scudier a császár elé vitt és én mélyen meghajtottam magamat előtte, de oly mélyen, hogy a csákóm a fejemről a földre esett. Felvettem, jobb kezembe tartva, hajadon fővel, mereven állottam.

— Wass sind Sie im Civileben? — kérdezte tőlem az uralkodó.

— Advocat kaiserliche Majestät — válaszoltam, mire a császár Scudierhez fordulva azt mondta, hogy igyekezzenek az urak az intelligens elemekből a hadseregbe minél több tiszteket rekvirálni. Scudier intett, hogy távozhatom. Újból mélyen meghajtottam magamat és a századomhoz mentem. Az aktív tisztek részéről állandó csipkedésnek voltam kitéve, hogy nem katonásan

viseltem magamat, mert nem kellett volna a császár előtt meghajolnom, hanem egyszerűen a jobb kézzel szalutálnom és amidőn a csákóm leesett, azt fejemre kellett volna tennem és nem hajadon fővel állanom, mert a katona, ha oldalfegyvere van és szolgálatban, még a templomban sem veszi le a csákóját. Midőn ezt elmondottam Kilic ezredesnek, az mosolygott és azt válaszolta, hogy csak irigykedjenek. Inkább irigyeljük az embert, mint sajnálják. S ebben teljesen igaza volt!

Néhány hét múlva Kilic ezredes közölte velem, hogy őt a császár őhajára Bécsbe helyezték át, szintén ezredesi rangban az ott állomásozó híres Deutschemeister ezredhez, ezen ezred nem annyira híres, mint inkább lőrhető volt, mert a katonáit Bécs és környékéről sorozta, csupa bécsi fiukból, rakoncátlan stricik voltak, akik ellen folytonos panaszok merültek fel. Azért volt szükséges Kilic ezredes vaskezére, hogy ott rendet teremtsen. Pár hónap múlva aztán kiujult ifjúkori lábajom és elérkezettnek láttam az időt, hogy a katonaságtól magamat végleg felmenttessem, ami sikerült is. És végleg elbocsájtottak a hadsereg kötelékéből. Azon időben adták Aradon a városi színházban a Rosenkranz und Guldenstein című német vígjátékot, amelyben egy

katona tisztnek öltözött színész játsza a főszerepet. Az akkori színigazgató, gondolom Mansberger, elküldte hozzám a színházi kellekest, hogy adnám oda költsön a tisztli ruhámat. Szívesen megtettem. Nem is láttam többé viszont. Néhányszor játszottak benne és örök időkre a színháznál maradt és ott ette meg a moly. Ezzel aztán befejeztem katonai pályafutásomat s megvallom őszintén, szívesen gondolok vissza az akkori időkre, annak eseményei legkedvesebb emlékeim közé tartoznak. Istenem, mit adnék, ha újból egy éves önkéntes letietnék.

Említettem, hogy Kilic ezredes a császár őhajára Bécsbe a Deutschemeister nevet viselő rakoncátlan bécsi fiukból álló ezred megfékezésére helyezték át. Miként itt Aradon, úgy ott is kivált igazságos és vaskezü erélye által. A császár érdeklődött iránta és azzal tüntette ki, hogy többször udvari ebédre is meghívta. Egy ízben a Bécs melletti Schmelzen egy katonai gyakorlat alkalmával br. G. tábornok nem volt az ezred gyakorlatozásával, amelyet Kilic ezredes vezetett, megelégedve. A gyakorlatozás végén a tisztli karral tartott szokásos megbeszélés alkalmával élesen kikelt Kilic ezredes elen s

amidőn az ezredes az igazát bizonyította br. G. tábornok elfordult tőle, halkan ugyan, de úgy, hogy a tisztek is meghallották, azt mondta Kilicre, hogy:

— Dummkopf! A tisztek, akik végtelen szerették ezredesüket, meghotránkoztak e hallatlan sértésen és sarkalták, hogy feltétlenül elégtételt követeljen a megnem érdemelt sértésért. — Kilic ezredes Albrecht főhercegnél a hadsereg generalisimusánál jelentkezett audienciára. A főherceg meghallgatta az ezredes jogos panaszát. Kilic ezredes különben is kedvence volt a főhercegnek. Br. G. tábornokot még aznap hosszabb szabadságra küldte, hogy ne keljen Kilicnek vele érintkeznie és a legközelebbi novemberi általános katonai előléptetések alkalmával Kilicet tábornokká léptette elő és br. G. tábornokot pedig nyugdíjazták.

Röviddel az események után találkoztam Bécsben a most már Kilic tábornokkal, aminek mindketten különösen örültünk. Bemintünk egy grabeni kávéházba, ahol ő maga beszélt el a most elmondottakat.

— Mit csinálnak a kedves aradiak? kérdezte. — Üdvözölje az ösmerősöket nevében. Nagyon szívesen emlékezem vissza. Életem legszebb garnisonja volt Arad, amit nem felejték el soha!

korán intézkedtek, hogy minden legkisebb rendzavarást csirájában fojtsanak el. Így a rendőrörszemek megerősítésével és katonai örszemek felállításával elejét vették minden ünneprontásnak. Dr. Ro-

bu János főpolgármester kijelentette, hogy a hatóságok a legnagyobb mértékben megvannak elégedve azzal az impozáns kivilágítással, amellyel Arad lakossága tartsúságot tett lojalis érzelmeiről.

A magyar színházak sorsa.

Eltolódott a koncessziók kiadásának terminusa. — A zeneoktatás megrendszabályozása.

(Saját tudósítónktól.) Marcus István művészeti vezérfelügyelő, a kinek hatáskörébe Arad és Temesvár is tartozik tegnap Oradeamareről (Nagyváradról) Aradra érkezett és ma reggel Temesvárra utazott. A Közlöny munkatársa be szelgelést folytatott a vezérfelügyelővel, akitől főképpen az erdélyi magyar színházak koncesszióiról érdeklődött. A vezérfelügyelő a következőket mondotta:

— Eredetileg úgy volt, hogy május harmincegyedikéig kiadjuk a koncessziókat, azonban ez a terminus kissé eltolódott. Lepadatu miniszter Valjean vezérigazgatóval együtt részt akar venni azon a temesvári értekezleten, amelyen megvitatásra kerül a határmenti városok román színházának ügye. Az én véleményem szerint pedig a magyar színházak koncessziója szorosán összefügg ezzel a kérdéssel és így a magyar koncessziók ügye is csak ezen az értekezleten rendezhető véglegesen. Az értekezletet most szeretnénk volna megtartani, azonban közbejönnek az Astra-kulturális egyesület bucarestii ünnepségei, amelyek június első négy napját lesznek és amelyeknek a rendezési munkálatait is

végzem, s emiatt el kellett az értekezletet halasztani. Azt hiszem, hogy június tizedikén megállapodunk az értekezlet napjában és néhány nappal később meg is tartjuk az értekezletet, amely után meg fog történni a magyar színházak koncesszióinak kiadása is.

— Valótlanok azok a hírek, a melyek arról szólnak, hogy amikor a legutóbb Aradon jártam, órák hosszút várakoztattam volna különböző intézetek igazgatóit és a végén nem is fogadtam volna őket. Aminthogy valótlanok azok a hírek is, hogy jegyzőkönyvet vettem volna fel az aradi szintársulat egyes tagjainak vallomásairól, a melyek a szintársulat vezetésének kérdésére terjedtek volna ki. Ez egészen közönséges rendőri eljárás lenne és mint civilizált ember nem tartanám magamhoz méltónak színházi kérdés ilyen megoldását. Egyébként körletem művészi ügyeinek rendezése tekintetében nagy terveim vannak, amelyek elsősorban a zenét oktató megrendszabályozására terjednek ki. Azt szeretném elérni, hogy a jövőben művészgeneráció, valamint a zenét dilettánsok nevelése arra hivatott pedagógusok kezében legyen.

gal ünnepelt a közönség. A Hoffmann meséi vasárnapi előadását bérletszünetes előadásban tartják meg. A két kiváló vendég hétfőn a Troubadourban bucsúzik. A régen nem játszott, népszerű opera hétfől reprizét esaknem teljesen új szereposztásban tartják meg.

Lehár Ferenc legújabb operettjének, a Három grácia bemutatójára készül az aradi szintársulat. Legújabb Lehár operett elődeihez hasonlóan rendelkezik mindazon kelésekkel, amelyeket a közönség keres és szeret az operettekben. Muzsikája igazi Lehár muzsika, a mi minden dicséret jelzőnél többet mond, librettója pedig szintén a legjobban sikerült, mulatságos és szórakoztató. Az aradi szintársulat nagy előkészületeket tesz a Három grácia bemutatójára s így ez az operett újdonság lesz a nyári idény diadalmas slágere.

A Rott és Steinhart előadásokra váltott jegytulajdonosokat, akitől még nem váltotta vissza a jegyét a színház, értesíti az igazgató, hogy a napokban dől el a kért engedély sorsa s amennyiben az kedvezőtlen lenne, az elkövetkező héten, kedden, szerdán és csütörtökön délután 5 és 6 óra között mindenkitől visszaváltja a jegyét a téli színház pénztára.

Kik vendégszerepelnek a nyári színházban? A színház igazgatósága eddig az alábbi hírneves művészeket kötötte le vendégszereplésre a nyári idény tartamára: Darvas Lili, Törzs Jenő, László Juci, Fedák Sári, Gombaszögi Frieda, Rátkai Márton, Biller Irén, Várnai Jenő, László Bandi. A játékszajsi engedélyek megszerzése a váradi színészeti felügyelőség útján már folyamatban vannak. Ugyancsak fellépnek szerződöttes céljából Korékvártó Olga és Hermann Manci a budapesti színi-

akadémia elmúlt évében legszebb eredménnyel vizsgázott fiatal, nagytehetségű növendéke s végül mint legnagyobb szenzációt közöljük, hogy tárgyalások folynak Jeritza Máriával a világhírű opera divával. Minden remény meg van arra, hogy ezek a tárgyalások eredményre is vezetnek, az aradi publikum tehát mozgalmas, eseményteljes nyári szezonnak néz elébe.

Kallós József jubileuma június 7-én.

A timisoarai magyar színház műsora. Vasárnap délután 4 órakor és este, valamint hétfőn este: Három grácia. Kedd és szerda este: Masa. (Operettbemutató.) Csütörtök délután 4 órakor: Pompadour (Zöldlicsi Annussal.) Este: Antonia (Lengyel darabjának bemutatója.) Az esti előadások fél kilenckor kezdődnek.

Az aradi nyári szinkör műsora. Vasárnap délután: Lengyelvér, operette. Este: Hoffmann meséi. (Bérletszünet.) Marcus Ritta és Tihanyi Zoltán vendégfelléptével. Hétfő: Troubadour. (A.) Marcus Ritta és Tihanyi Zoltán vendégfelléptével. Kedd: Süt a nap. (Utolsó B. bérletes előadás.) Szerda: A kis kadét. (Utolsó A. bérletes előadás.) Csütörtök: Három grácia. Bemutató előadás. Péntek: Három grácia, Szombat: Három grácia. Vasárnap délután: Három grácia. Este: Három grácia.

A wambley angol világiállítás részleteit érdekes képekben mutatja be a Vasárnapi Ujság új száma, melyekhez egy angliában élő fiatal erdélyi író szenzáció számba menő kísérő cikket írt. A hét világeseményeiből a bellinzoni vasúti katasztrófáról, a jugoszláv választások előcsatározásairól és a beszarabiai tömegtüntetésekről, hoz képeket ez a szám. A szövegrészletek is érdekes, változatos és magas színvonalú.

S P O R T.

Magyar válogatott-Saarbrücken válogatott 7:1 (3:0)

Saarbrücken, május 24. A magyar olimpiai csapat Saarbrücken válogatott csapata fölött biztos fölénytel győzött. Érdekes, hogy a mérkőzés első félidőjét a rendes olimpiai csapat, a második félidőjét pedig a tartalékcsoport játszotta le a saarbrückeni válogatottja ellen. Az olimpiai csapatban a legjobb volt Orth, aki a fedezetsorban játszott. Az első félidő góljait közül kettőt Hirzer, egyet pedig Jenny rugott. A második félidőben a magyar tartalék csapat is kitűnően szerepelt és mind a négy gólt Eisenhoffer rugta. A saarbrückeni egyetlen gólját a magyar védelem hibája folytán érték el. A magyar csapat Saarbrückenből Pá-

risba utazott, ahol a következő felállításban fog küzdeni a lengyel válogatott ellen: Biri—Fogl II., Mandl, Orth, Guttmann, Obitz—Braun, Molnár, Opatá, Hirzer, Jenny.

Érdekes hogy Párisban a lengyel-magyar és az esetleges magyar-egyiptomi futballmérkőzések színhelyül kijelölt Stade Bergeyre és Stade de Paris pályák eldugott helyen fekvő, kis befogadó képességű sporttelepek deszkapálmakkal vannak körülvéve, egy-egy tribünjük van, amelyeken maximum 800 ember fér el. A mérkőzések csak egy oldalról lehet nézni. Nemzetközi mérkőzéseket ezen a pályákon még nem játszottak.

Magyar válogatott Párisba érkezett

Páris, május 24. A magyar válogatott futbalcsapat ma megérkezett Párisba. A vasárnap kezdődő mérkőzések nagy izgalomban tartják Páris egész közönségét. Az első mérkőzés Svájc és Litvánia között délután fél három óra-

kor kezdődik a Pershing Stadionban. Utána ugyanott Amerika és Észtország mérkőznek. A legnagyobb érdeklődéssel a colombesi stadionban eldöntésre kerülő spanyol-olasz mérkőzést várják. A mérkőzés favoritja a spanyol csapat, amely legutóbb az angol kupagyőztes csapatot győzte le, viszont elutazása előtt vereséget

Irodalom, művészet

A „Bohémek” vendégekkol.

Marcus Ritta és Tihanyi Zoltán aradi vendégszereplése.

Puccini finom muzsikájú és bájos operája került tegnap este színpadra igen kis számban közönség előtt két kitűnő váradi vendéggel az aradi színházban. Az előadás általában nem volt méltó a kitűnő vendégekhez. Marcus Ritta kellemes és szép szopránja, amelynek különösen a közép és magas hangjai biztosak és erősek. Értékes kultúráltsággal dicsekedhetik. Biztos hangvétel és kitűnő frazirozás jellemzik a művésznőt. Finom pianói, amelyekben a Bohémek olyan gazdag, különösen szépek voltak. Tihanyi Zoltán szép tenorja és ma zsikálása főlegesen győzték a partitúra nehézségeit. Marcel Róna Dezsőnek régi jó szerepe, amely egy énekben, mint játékban nagyszerűen adott. — Musétiben Horváth Mici tett tartsúságot ismét szép hangjának nagy zenei kultúráltságáról. Ladiszlav és Faludy jók voltak. Tompa Béla, aki igen rokonszenves operetibonviván, nem bírta Schaunard zeneileg ne-

hez paritóját. Ehhez a szerephez hangra és ének-kultúrára van szükség. Az előadás zenei szempontból szétfolyó és lendület nélküli volt. Rendezésbeli felületességek pedig játékbéli részét rontották. A zenekart Kovács Mihály karnagy vezényelte. (b. l.)

Az aradi színház iroda hírel.

A színház utolsó bérletes előadását. A színház igazgatósága értesíti t. bérlelőit, hogy a 60 előadásra szóló bérletek a napokban lejárnak. Szombaton tartották az utolsó C. bérletes előadást, kedden lesz az utolsó B. és szerdán az utolsó A. bérletes előadás. Ezt az alkalmat megragadja a színház igazgatósága, hogy a szezonban tanúsított jóindulatu támogatásért hálás köszönetet mondjon t. bérlelőnek és a jövőre is kikérje támogatásukat. Egyben elnézést kér azért, hogy az utolsó bérletes előadásokat a nyári szinkörbe kellett átvinni, azonban ez rajta kívül álló okból történt, mert a három hétes kényszerszünet nélkül rendes időre lejátszotta volna a bérleteket a szintársulat.

Hoffmann meséiben folytatják nagyszerű aradi vendégjátékukat Marcus Ritta és Tihanyi Zoltán, akiket pénteki első felléptük alkalmával, a Bohémekben valóság-

szenvedett Uruguay csapatától. Az olaszok is erősen készülnek a mérkőzésre a magyar válogatott csapatától szenvedett vereség után. A Csehország-Törökország mérkőzés színhelye a Bergeyre pálya lesz. Ma megérkezett Amerika csapata is Párisba, ahol a futballolimpia és a francia olimpiai bizottság vezetői nagy ünnepléssel fogadták. Az amerikai csapatot az ugyanevezett olimpiai faluban szállásolták el.

Az olimpiai központi bizottság a versenyek során esetleg felmerülő viszályok végleges elintézésére a következő tagokból álló bizottságot jelölte ki: Rimet (Franciaország), aki a bizottság elnöke, Fischer (Magyarország), Mauro (Olaszország), Jörgenson (Svédország) és gróf Oukremont (Belgium).

AAC—CFR Simeria 5:1 (2:0)
Bajnoki mérkőzés. Az első félidőben az AAC főlénye Romváry és Török goaljaiban nyert kifejezést. A második félidőben a piskál csapat nagy lelkesedéssel fektet a játékba és Căpos ivelt lövésével sikerült és egy goalt elérnie. Röviddel ezután a védelem hibájából Romváry az AAC harmadik goalját rugta. Két CFR Simeria játékos kiállítására után az AAC leszorította ellenfelét és az utolsó percekben Kelly még két goalt fergette Herczeghi kapuját. Bíró Páncsák.

Timisoarai sporthirek. Patria — Tricolor 1:1 (0:0) II. oszt. bajnoki, bíró: Schunk. Az egész mérkőzés alatt a Patria volt a többet támadó fél, de azért a két csapat, meglekben egyformán jó a védelem és győnge még a csatársor, körülbelül egyenlő játékerőt képvisel. Az első gólt Kielburger szerzi a Patriának egy tizenegyesből, melyet hét perccel a lefújás előtt a Tricolor kiegyenlített. Kielburger és Deutsch valamint a két kapus igen szép játékokat produkáltak.

Politechnika—Rapid 1:1 (1:1)
Az első félidőben Rapid főlény, az első gólt is a Rapid szerzi. Neusohr beadását Póti a hálóba küldi. A 42-ik percben Chirot egyenlített. A második félidőben a Politechnika a többet támadó fél, de csatársora a kapu előtt tehetetlen. Neamtu, Chirot és Jasenszky igen jók voltak.

Zsombolya. Temesvári III. o. válogatott — Zsombolya válogatott 2:0 (1:0)
Állandó timisoarai főlény. Matek és Berta rugták a gólokat.

Lugos. Spárta—CFR. II.—LMTE. 4:1 (0:0)

Teszler és Tannenberg a Kinizsiben. A TMTE. egyik legjobb embere, Teszler a Kinizsi részére kérte leigazolását, szintugy Tannenberg, a Spárta—CFR. kapusa.

A zsombolyai SE. atletikai versenye. Junius hó 8-án és 9-én a Zsombolyai SE. atletikai versenyt rendez, melyen timisoarai atléták is indulnak.

Uruguay—Spanyolország 3:1. (Madrid, május 24.) A spanyolok többszöri kihívás után is vonakodtak kiállni a mérkőzésre és az eredmény után vonakodásuk teljesen érthetővé is vált. Uruguay csapata,

amely Dél-Amerika bajnoka, a futballolimpiásznak nagy favoritja.

— Olimpiai sorsjáték Magyarországon. A budapesti olimpiai bizottság a Párisba kiküldendő versenyzők utiköltségének fedezésére sorsjátékot rendez, amelyet óriási érdeklődés előz meg. 200.000 sorsjegyet bocsátanak ki és darabja 10.000 korona lesz. A főnyeremény pedig egy vagon liszt és métermázsa cukor lesz.

— Diszkvalifikált olimpiai jelölt. Angliában óriási szenzációt keltett az atletikai szövetség határozata, amellyel diszkvalifikálja Griffithet, Anglia legjobb középtáv futóját és olimpikonját. Kiderült ugyanis, hogy Griffith 16 éves korában lopásért büntetve volt. Ezért most büntetésből törölték az olimpiai jelöltek sorából. A sportvélemény elítéli a szövetség szigorú határozatát és azzal érvelnek, hogy nem lehet gyermekkori büntetésért egy felnőtt embert súlyosan pellengére állítani. Mentőakció indult meg, hogy a határozatot vonják vissza.

A temesvári Vörös Kereszt-egylet alapító-ünnepélye.

Fényes erkölcsi és anyagi siker.

(Saját tudósítónktól.) A legnemesebb emberszeretet jegyében született meg a Vörös Kereszt-Egylet temesvári fiókjá, mely pénteken este nagyogó keretek között tartotta első alapítóünnepségét.

A tűzértségi iskola gyönyörű parkjában mely valóságos fényárban uszott, Temesvár előkelő társadalmá jóformán teljes számban jelent meg, hogy jelenlétükkel nem csak az Egylet pénztárát juttassák jövedelemhez, hanem hogy az erkölcsi szolidaritást is dokumentálják.

Az ünnepély, melyen számos szórakozás gondoskodott a közönség mulattatásáról a késő órákig tartott s az erkölcsi sikeren kívűl minden bizomnyal hatalmas anyagi eredményt is hozott az agilis vezetőségnek és rendezőknek.

A magyar nemzetgyűlés

Az új magyar vámtarifa.

Budapestről táviratozzák: A magyar nemzetgyűlés mai ülését a vámtarifa javaslat tárgyalása töltötte be. Beck Lajos előadó folytatólagosan fejtegette, hogy az ország fejletlen mezőgazdaságával és kezdődő iparával nem vehetik oda az országot olyan ipari versenynek, amelyeket azok az államok vennének fel, amelyek politikai okokból sem ismerték az országgal szemben kiméletelességet. Ezeknek a kedvéért nem lehet megnyitni az ország vámsoropóit. Ha a vámokat eltörölnék vagy jelentékenyen leszállítanák az ország textilgép és bőrpára fölött húznák meg a halálbarangot. A fogyasztók a vámvédelem ellenére sem fognak áruhiányban szenvedni. A behozatal megszűnésével az idegen áruk kínálata megnövekszik, ami közrehat majd az árképzésében.

Az egységesítés napja Temesvárott.

Fényes ünnepségek. — Fáklyámenet.

(Saját tudósítónktól.) Gyönyörű időre ébredt pénteken reggel Temesvár lakossága. A város zászló díszben pompázott, az uccákon rengeteg ember ünneplő köntösből. A Belvárosból a gyárvárosi román székesegyházig az iskolák növendékei, a testületek és katonaság állt sorfalat, míg a székesegyházban tartott ünnepi istentiszteleten a katonai és polgári hatóságok és hivatalok valamint képviselői jelentek meg. Ugyanakkor az összes hitfelekezetek templomaiban is tartottak ünnepi istentiszteletet, melyeken nagyszámu közönség és a hatóságok képviselői vettek részt.

A gyárvárosi ünnepi istentisztelet után dr. Coste Gyula prefektus, Gavaneşcul tábornok és Negulescu alezredes, vezérkari főnök gyönyörűen díszített autón zugó eljenzés közben, a többi notabilitástól kísérve a Lloydsonra hajtottak, ahol a nemzeti színekkel díszített díszsátorban foglaltak helyet.

Ezer és ezer ember tolongott a Lloydsonon, az ablakokban ragyogó asszony és leányfejek, minden felé zászló és szőnyeg s a katonazenekar friss indulói mellett felvultak az összes iskolák, az összes testületek, tűzoltóság, mentők, s végül pompás tartásban az egész helyőrség összes csapatai.

A díszfelvonulás után fogadás volt a prefektúrán, hol Coste Gyula dr. prefektus és Gavaneşcul tábornok fogadták a megjelent külföldi díszsereget, melyekhez ugy a tábornok ur, mint Coste prefektus hazafias beszédeket intéztek.

Este nyolc óra után fáklyás zenés takarodó volt és még a késő esti órákban is nagyszámu közönség hömpölygött végig a kiváltságos uccákon.

Mold feljelentője — sikkasztott.

Mandrea CFR. felügyelő 130 ezer lej. Bűnügyi feljelentés.

(Saját tudósítónktól.) Érthető nagy feltűnést keltett a Közlöny cikké, amelyben beszámoltunk arról a bűnügyi feljelentésről, amelyet Mandrea Demeter CFR. felügyelő ellen tettek, aki a vasutat 130 ezer lejjeit károsította meg.

Mandrea Demeter felügyelő az aradi vasutigazgatóság anyagbeszerzési osztályának volt a főnöke és ilyen minőségben követte el a feljelentésben foglalt cselekményt. Az elmúlt év végén a vasutasok részére Mandrea egy szatmári fatermelő vállalatból 149 vagon fát vásárolt, a vasutasoknak olcsó fával való ellátása céljából. A fát Mandreanak beszerzési áron kellett volna a vasutasok között szétosztani, ez azonban nem történt meg, mert a felügyelő fát magán soknak is adott el. A favásárláson, amely a vasúti pénztár pénzéből történt 130 ezer lej haszon jelentkezett, amellyel Mandrea nem számolt el. Március 12-én távozott el a felügyelő végleg Aradról, betegeket jelentett és hír szerint a jasi szanatoriumban gyógykezelési magát. A bűnügyi feljelentést megelőzőleg Mandrea ellen Pop Oktávián aradi vasutigazgató fogelmi eljárás is rendelt el, saját hatáskörében rovincsolást végzett a felügyelő által vezetett beszerzési osztálynál és ez alkalommal bebizonyosodott, hogy az elmúlt évi favételnél Mandrea 130 ezer lej hasznot húzott, ezt azonban nem fizette be a vasúti pénztárba.

Ennek az esetnek érdekes körülménye, hogy az a Mandrea követett el törvényellenes cselekményt, aki annak idején a Moldügyben a feljelentést tette a bűnügyi hatóságoknál.

Munkatársunk felfedezte Micsosi Emil dr. aradi ügyvédet, Mold József vasúti főfelügyelő védőjét, akit megkérdezett arra vonatkozólag, hogy Mandrea Demeter felügyelő most kipattant bűnügyével kapcsolatban mi a jogi véleménye.

— Engemet Mold József védőjét Mandrea ügye nem érdekli,

hanem ha már ebben az ügyben kérdést intéztem hozzá, nem lenne érdektelen elmondanom azt a párbeszédet, amely közötttem és Mold József között lefolyt, amikor a védelem elvállalására kért fel engem.

— Az én kezem és lelkiismeretem tiszta — mondotta Mold nekem — és felhivom az ügyvéd ur figyelmét arra, hogy az eddig eddig emelt ismeret és még ismeretlen vádak minden tárgyi alapot nélkülöznek. Az én feljelentőim, illetve vádolóim vádpontjait mentalitásukat fejezik ki, vagyis azt, hogy hogyan követte volna el sikkasztásokat, ha olyan fiatalkörben lettek volna, mint amilyenben én voltam.

— Ha a Közlöny cikkének Mandrea bűncselekményére vonatkozó részei felelnek a valóságnak, abban az esetben Moldnak igazja volt, mert az összes vádlónál ez bekövetkezett.

Fegyverek után kutat az antant Ausztriában.

Bécsből jelentik: A katonai ellenőrző bizottság Ausztriában ismét akcióba lépett. A bécsi antant-misszió megbízásából a napokban angol tiszték kutattak Bécsújhely és Steinfeld környékén elrejtett fegyverek és munició után. Mostan ugyanezek a tiszték a Laaerberg vidékén folytatnak nyomozást. Az első két helyen kutatásuk eredménytelen volt, a Laaerberg vidéki nyomozásról még nem érkezett híradás. Diplomáciai körökben az antant katonai ellenőrzésének váratlan feltámadása nagy feltűnést kelt, senki sem tudja magyarázatát adni annak, hogy mi indította a győztes hatalmakat arra, hogy a teljesen lefegyverzett Ausztriában új razziaát tartsanak elrejtett hadianyagra, amely már aligha van ebben az országban?

HIREK.

— A munkásbiztosító visszaadja autonómiáját. Bucurestiből táviratozzák: A közmunkaügyi miniszter javaslatot készít, amely szerint az erdélyi munkásbiztosító pénztárak autonómiáját visszaállítják. A javaslat a nyugdíjellátást havi 600 lejről 1000 lejre emeli.

— Elhelyezték a lugoji alispánt. Cimponeriu Juon lugoji alispánt saját kérelmére a belügyminiszter Désre helyezte át.

— A szász egyetem földjeit parasztnak kapják. Bucurestiből táviratozzák: A legfőbb agrárbizottság elutasította a szász egyetem felülvizsgálati kérelmét, amelyet a szász egyetem vagyonát képező 35.000 hold föld kisajátítása ellen nyújtottak be. A legfőbb agrárbizottság helyben hagyta a megyebizottság ide vonatkozó határozatát, amely a kisajátított területet az ottani parasztnak között osztja fel.

— Csernoch János a pápánál. Rómából táviratozzák: Csernoch János, Magyarország hercegprimásának vezetésével nagyszámu magyar zarándok érkezett Rómába. A pápa fogadta a magyar katolikusokat és Csernoch hosszabb beszédben ismertette a magyar katolikusok helyzetét a pápa előtt. A pápa olasz nyelven válaszolt és megáldotta a zarándokokat.

— Az aradi báró Neuman-család gyászja. Mély gyász érte az aradi báró Neuman-családot. Br. Neuman Alfrédné édesanyja, Friedmann Henrikné hatvan éves korában Győrben meghalt. A temetésen, amely nagy részvét mellett tegnap ment végbe Győrben, a bárónő is jelenvolt.

— Az albániai zavargások. Rómából táviratozzák: Az ide érkezett jelentések szerint az albániai zavarok még egyre tartanak. A lázadók Skutarit és több környékbeli várost elfoglaltak.

— Emelik a magyar vasúti tarifát. Budapestről táviratozzák: Az államvasutak személytarifáját június elsejétől 50, az árutarifát 30 százalékkal felemelik. Az újabb emelés a tervezet szerint csak júniusra marad érvényben, július elsején már valószínűleg életbelép a végleges tarifareform.

— Mauthner Ödön balesete. Budapestről táviratozzák: Mauthner Ödönt, az ismert hetvenhat éves magkereskedőt egy motorkerékpáros elütötte. Mauthner súlyos sérüléseket szenvedett.

— Az aradi cserkészek parkünnepélye. Vasárnap tartják az aradi cserkészek parkünnepélyüket, amelynek nemes célja miatt feltétlen sikere lesz. A cserkészek ifjúságnevelő munkáját mindenki ismeri és így kétségtelen, hogy a nevezéket segítjük, ha a cserkészeket támogatjuk egy cserkészház megalapításában. Az ünnepély szép számokban fog bővelkedni és így biztos a sikere.

— Az aradi forgalmi adófizetés új rendje. Az aradi második kerületi adóhivatal felhívja a forgalmi és személyzeti adót fizetőket, hogy a betűrendszer elkörlése folytán ezeket az adókat a hónap elején is fizessék, mert a hónap utolsó napjain a nagy tolongás miatt elmaradhat befizetőket a legszigorúbban fogják megbüntetni. Ugyanebben az időben tanácsos a most kivetett új adókat is behizetni.

Borzalmas apagyilkosság Szentesen.

Megfojtotta és a Tiszába lökte az apját két fia.

Budapestről táviratozzák: Szentesen borzalmas apagyilkosság történt. Kálmán Vendel gazdálkodó állandóan veszekedett feleségével Pál és László nevű fiaival. A fiúk megunták a napirendi levő veszekedéseket és azt követelték apjuktól, hogy ossza fel közöttük irgóságait, hogy elköltözhessenek. Ezen összeveszték és az asszony eltávozott hazulról. A két fiu meg-

— A járásbíró agyonlőtte feleségét. Bucurestiből táviratozzák: Patron buhusi járásbíró veszekedés közben a feleségét agyonlőtte. A járásbíró letartóztatták.

— Szabadon bocsátották a kommunistákat. Bucurestiből táviratozzák: Ma szabadonbocsátották az összes letartóztatott kommunistákat Zanesescu diák kivételével. A kommunisták, akik nemrégén éhségstrájkot kezdtek, valamennyien igen legyengültek és többen még jární sem tudnak.

A szerelmesekért.

Elköszöltünk egy kétségbeesett levelét, amelyben szerelmesek azon esnek kétségbe, hogy az aradi Kossuth-parkban nincsenek padok és így ők nem tudnak leülni. Szerettek volna ábrándozni a múlt emlékein de hát, miként azt mindenki tudja, állva az ábrándozás igazán nem esik jól. Lapunk hasábjairól elolvasták a nagy kétségbeesést dr. Robu János főpolgármester is és mindjárt siet vizsgálni a szerelmeseket. Kijelenti, hogy a padok igenis meg vannak, mert ő nagy előgatltsága mellett még arra is gondol, hogy pad jusszon a nyilvános parkokba szerelmesek nagy örömeire. Csak jelenleg éppen festik a padokat, mert azokról a festék kissé lekopott; pedig csak tavaly festették azokat, de úgy látszik az elmúlt esztendőben nagyon sokat ültek a padokon. Amint megszárad a festék, lehetőleg kiviteti a parkba a padokat, mert ő megértő ember. Mi is megértjük a főpolgármestert, akinek atyai gondoskodása nyilvánvaló: nem akarja, hogy a szerelmesek a nagy ülés és ábrándozás közben befestékezzék ruhájukat.

— Eljegyzés. Decsey Irén ügyvédségi tisztviselő és Stöckl Ferenc jegvesek.

— A timisoarai városi adók. Dr. Rádi timisoarai törvényeségi elnök, a városi adók tárgyalására alakított felelősségi bizottság elnökévé dr. Fiala Ferenc járásbíró delegálta.

— Anya és leánya együtt ugrottak le a harmadik emeletről. Budapestről táviratozzák: A Váci-ucca 79. számu ház harmadik emeletéről az elmúlt éjjel leugrottak Szemere Leóné 40 éves asszony és 20 éves Henriette nevű leánya. Szemere Leóné szörnyen, leányát pedig haldokolva szállították a Rókus-kórházba, ahol neustokára meghalt. Ongyilkosságuk oka, hogy a lakáshivatal elrendelte a lakásukat

ragadta az apát, összekötötték kötelekkel és egy kamrába dobták, ahol hosszas vergődés után megfulladt. A fiúk amikor meggyőződtek róla, hogy apjuk már nem él, a holttestet bepakolták és éjszaka bedobták a Tiszába. A szomszédok gyanút fogtak és feljelentették a fiukat. Az apagyilkos fiukat letartóztatták, akik beismerték tetűket.

— Békeffy Remig temetése. Budapestről táviratozzák: Békeffy Remig az elhunyt zirci apát holttestét ma nagy gyászünnepségek keretében Egerből visszazárlították a zirci apátságba. A holttestet fényes papi segédlettel Szmracsányi egri érsek szentelte be és ünnepélyes gyászmenettel kísérték ki a vasúthoz, ahol a koporsót külön vonatra helyezték.

— Az aradi Neptun-fürdő megnyitása. Ma délután tekinti meg a városi bizottság a Neptun-fürdőt és holnap adják át a közönségnek. Ma elkészült a Neptun szabályzata is, amelynek két újabb pontja az, hogy a fürdő étkezőjébe vagy a sörözőbe csak felöltözve vagy köpennyel a fürdőruha felett lehet megjelenni. A 14 éven aluli iskolai diákoknak csak az iskola igazgatóság írásbeli engedélyével lehet fürdeni, a nem diákok szülők vagy felügyelők kíséretében fürödhetnek. A magas parira vagy a vár területére tilos bemenni.

— Halálozás. Hoffmann Magduka, Hoffmann Ottó közismert aradi kereskedő kilenc hónapos kisleánya ma meghalt.

— Budapesti rendőrtisztiek autóbalesete. Budapestről táviratozzák: Jörgensen Hakon dán rendőrfőnök Budapestre érkezett, hogy daktiloszkopiai előadásokat tartson a rendőrségen. Az elmúlt éjjel a Margitszigetről a rendőrség autóján igyekezett szállodai lakására és az autóközben összeütközött egy másik autóval. Jörgensennek nem történt semmi baja, ellenben a társaságában levő Szesler és Keleti főkapitányhelyettesek és Schreiber rendőrkapitány könnyebben megsérültek.

Magaslati gyógyhely és nyaralótelep

Stájerlakon

megnyilt. 2800

Teljes ellátás napi 130 lej.

Kérjen prospektust!

— Nagyszabású adócsalás Ausztriában. Bécsi szerkesztőségünk jelentése szerint a legközelebb nagy szabású adócsalás fogja foglalkoztatni az osztrák bíróságokat. Laudon Ernő Vilmos gróf, a híres Laudon marsall egyik leszármazottja a hadersdorfi Laudon-uradalmat nyolc milliárd koronaért eladta Pollach-Parnegg Ottó dr.-nak.

Mivel azonban úgy az eladó, mint a vevő meg akarták takarítani a különböző adókat és illetékeket, a vételt 99 évre terjedő bérleti szerződés alakjában perfektuálták. Hadersdorf község előjárósága ezért pert indított mindkét fél ellen, egyuttal adócsalás miatt feljelentést tett az ügyészségnél.

— Kávéházmegnyitás pincérek nélkül. Hosszu várakozás után ma nyílt meg az aradi Dácia kávéház. A cigányzene vigan szólt, a díszes kávéház lassan megtelt vendégekkel. A vendégek meglepésére a fehérkabátos pincérek helyett elegáns kereskedők és hivatainokok ugrottak eléjük szolgálatkészen. A jelenség oka a küszöbön álló pincérsztrájk, amely miatt nem szerződött egyetlen pincér sem és így a család tagjai és barátjai vállalták a kiszolgálást.

— Az egész aradi társadalom: ünnepé lesz vasárnap délután a városligetben az aradi ferencéri polgári iskola népiünnepélye. A nagy multu intézet a befolyó jövedelemből hiányos gyűjteményeit akarja kiegészíteni, hogy ifjuságát a régi eredménnyel képezhesse ki. Az ifjuság a tanári kar vezetésével szórakoztató műsorát úgy állította össze, hogy késő estig minden órának meglesz a mulatsága. A sátrakban asszonyok és lányok árusítanak édességeket, konfettit, remdeznek vig árverést. A vendéglő is teljes készséggel várja a sokszerejű látogatókat.

Baromfi és sertésvész meggátolására tegyük az állatok ivóvizébe egy kanálvi „Wijo“-t készűl a Rozsnyay-gyógytár laboratóriumában Arad.

— Szereiben Kernal könyvtárában

— Országos kerékpárverseny június hó Lén d. u. 4 órai kezdettel Aradon, a vári alléban az aradi „Meteor kerékpár-club“ rendezésében.

— Az aradi katonai strandfürdő ma, vasárnap délelőtt 10 órakor katonazenével megnyílik.

— A hölgyek csakis Rozsnyay-féle Serail-crémet használjanak.

— Évtizedek egész sora mulott el azóta, mióta minden okos ember Brázay sóborszeszt használ egészségé megóvására, ifjusága megőrzésére. Mindenütt kapható.

— „Marioara“ női kalap szalonba Arad, Str. Moise Nicoara 2. (Petőfi-u.) a legújabb bécsi és párisi modellek kaphatók jutányos áron. Alakítások modellek után pontosan készítenek.

— Tenniszverők, labdák, focilabdák legolcsóbban Hegedüsnel Aradon.

Mindenki tudja

mi a világhírű

Gysoform

a legelterjedtebb, legjobb fertőtlenítőszer. Baktériumölő hatását Európa legelső bakteriológusai ismertették. Szagtalan! — Nem mérgező!

Nőknek nélkülözhetetlen!

— Az aradi pünkösdi vásár kiállítói. A pünkösdi vásár kiállítóinak listáját már publikálta a rendezőség. A díszes névsorból láthatjuk, hogy Arad kereskedelmi és ipari világának tekintélyes reprezentánsai biztosították részvételükkel a pünkösdi vásár sikerét. Eddig már közel 40 kiállító jelentette be részvételét. Változatossá és érdekessé teszi a pünkösdi vásárt, hogy nagyszabású ünnepeket, előadásokat, népszerű cikkeknek díjtalan kiosztását, a legkülönbözőbb attrakciókat rendezik ez alkalommal a városligetben. A még le nem foglalt sátorokra előjegyzéseket elfogad Halmos Dezső, B. ut. Regina Maria 17., I. em., délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-ig. Telefon 645.

Garszonlány folytatása
„A Cimhora” 150.— Lej
Kelet hírlapírójában. Arad. 10066

— Az új nagyságos asszony botlása. Fogházra ítétek egy házimat. Rézi megakart hialni. Harcias házasszony. Csalódtam a grafológiában. Róna ismét kísérletezik. Szerelm és perlekedés. Amikor a zsidó is bátor. stb. című szenzációs cikkeket közöl az „Aradi Fáklya” mai legujabb száma.

Legujabb Szövegek, Epongek, Crepppek, Grenadinok
STRASSER
Kivatarukázában Arad a legolcsóbbak.

— Londoni kiállításról lemaradt képek Timisoarára kerültek (Ausgerechnet Timisoarára). Őszinte gondolatok manikürözés közben. Irmuska mamáját keressük Tövistől. Harminc napra kilakoltattak egy aradi háztulajdonost. Egy kis lányért busolni nem jó! Az erdélyi magyar irodalom újból segítség után kiált. Toll és Tör. Tavaszt álmodik a nyomor. stb. az Erdélyi Élet legujabb számából.

Az állampolgárság kérdése.

3900 kérvényt intéztek el ma Aradon.

(Saját tudósítónktól.) Ma volt Arad törzslakossága igazolásának az ötödik napja Angel István dr. polgármester javaslata, a mint előrelátható volt, teljesen bevált és megkönnyítette az állampolgárság megszerzését Arad lakossága nagy részének. Ma az igazolás az Oltuz (Lites)-uccai elemi iskolában folyt és az igazolások alatt a legfeljesebb rend volt. Ennek köszönhető, hogy ma háromezer ötszáz kérvényt intéztek el délután hat óráig. Amint a Közlöny megírta, június 7—9-ig pótigazolások lesznek a városháza polgármesteri hivatalában. A pótigazolások megnevezett sorrendben fognak történni, azonban nem uccák, hanem városrészek szerint. A Közlöny munkatársa beszélgetést folytatott Angel István dr. polgármesterrel, aki a következőket mondotta:

— Most egyelőre befejeztem az igazolásokat és őszintén megvallva kissé kimerültem. Holnap hivatalos ügyben Buturestibe utazom, ahonnan harmadikán vagy negyedikén térek vissza. Hete-tíznapon újabb a közönség rendelkezésére állok, azonban csak a kitűzött három napra, azontul semmiesetre sem.

Meg kell állapítanunk, hogy Angel István dr. polgármester min-

dent megtett a közönség érdekében. Az idővesztéseket és a fáradságot, amit a közönségnek kellett volna végigszenvedni, a maga vállára vette. Az állampolgárság kérdésében tanúsított konciliáns magatartásával csak még jobban ki-

Hétfőn lesz ítélet Molnár-Tóth ügyében

Betejeződtek a tanú kihallgatások.

Budapestről táviratozzák: A rá Kosszenemihályt többszörös rablógyilkosság bűnpörében ma befejezte a bíróság a tanú kihallgatásokat. A ma kihallgatott tanúk nagy része jelentésközléssel vallott. Németh Pál né kihallgatásakor Molnár-Tóth ingerülten közbeszólt, mire az elnök rendreutasította. Ezután a bíróság meghallgatta az orvosszakértők és a vegyészszakértők jelentéseit. A bírósági vegyész Lachmann András hullarészeinek megvizsgálásáról kijelentette, hogy vagy nem sztrichinnel mérgezték meg Lachmann, vagy igen kis adagokban adták be neki. Utána Kenyeres Balázs egyetemi tanár, orvosszakértő terjesztette be jelentését, amely, szerint először

vívta a közönség becsülését. A kategóriákba osztott lakosság is állandóan benyújtja kérvényét és valószínű, hogy ha június 10-ére éppen nem, de rövid időre rá Arad közönsége teljesen levetette magáról az állampolgárság gondját.

Az összes vádlottak épelméjűek.

Lachmann Andrást, azután Köves Gyulánét és Köves Gyulát, végül pedig Lachmann Andrásnét ölték meg.

Molnár-Tóthról az orvosszakértői vélemény megállapítja, hogy normális idegzetű ember és az ismeretei jóval meghaladják hat ele mi iskolázottságát. Kombináló szellem, aki mindig előrelátással és tervszerűen cselekszik. Tetteit tudatosan és szánítással igyekszik leplezni. Az elmezavarnak nyoma sincs benne. Kanozsay bár iskolázottabb, mint Molnár-Tóth, jóval szűkebb látókörű és egyszerűbb gondolkodású kereskedő. — Puszkás, Molnár-Tóthné és Kanozsayné valamennyien épelméjűek és beszámíthatók. A pörben ítélet hétfőre várható.

Néhány őszinte szó a temesvári magyar színészetéről

Amikor e sorok megjelennek, épp egy hete, hogy Fekete Mihály társulata megkezdte előadásait a temesvári nyári színházban. Szorgalmas munkát, újdonságokat, felfrissített társulatot ígért s ezekből mindmáig — semmit sem váltott be. Újdonságok helyett rég lecsépelet téli hulladékot kaptunk és a nagyobb szintársulat helyett még a téli törpe társulatnál is kisebb trüppöt.

Akaratlanul is eszünkbe jut a „jól szerepelt hattagu társulat”, ha végignézzük Fekete szintársulatainak névsorát. Mert lássuk csak, kikből és hány tagból áll a drámai társulata: az igazgató és direktornén kivül Fekete Irén. Lisztayné aki egyben szabad óráiban díszleteket fest. Mészáros Béla, Horváth László és Sipos Iván (akik már operettekben is foglalkoztak). Az operette pedig így fest: Zöldhelyi Annus. Lengyel Irén, Somogyi Rózsi, Károly Klóra, Venusz Árpád, Deésy Jenő, Kassay és Szabadkay.

Ez ma a temesvári magyar szintársulat! Ki nem emlékszik Krecsányi, Sebestyén és Szabó Slepí társulatára?!

Operákról már nem is álmodozunk, de hiszen az operettek sem tudják úgy kihozni, ahogyan kellene és a prózai darabok javát azért nem láthatjuk, mert nemcsak, hogy kicsi de még nem is komplett a társulat.

Ilyen viszonyok mellett csak lefmészertes, hogy az a kevés tag nagyon van hajszolva, állandóan

kimerült, hangjuk fáradt, fátyolos. Megtörtént, hogy énekes színészek egy hónapban harmincnél többet énekeltek! Az anyag ilyen kiméretlen kihasználása feltétlenül megbosszulja magát, akárcsak a gazdaságban, ha nem pihentetik a földet.

Hogy a színház esténként kong az ürességtől, annak egyesegedül a most elmondottak az oka, mert a közönség is meggondolja, hogy kidobja a pénzét csak azért, hogy a direktor vagyont gyűjtsön vagy legalább is nagyon jól éljen a magyar kultúra csábos jelszavával az ajkán, de annak rovására.

Ma Temesvárott a színházi helyérek százszor magasabbak, mint voltak a háború előtt; viszont csak tizszer-tizenötöször magasabb gázsikat fizet a direktió, mint akkor. Ezzel szemben a társulat 70 százalékkal kisebb!

Kénytelenek voltunk ezeket elmondani, mert nekünk — ha nem is hangoztatjuk állandóan — tényleg szent a magyar kultúra, a magyar színészet ügye és ezt senki kedvéért sem vagyunk hajlandók bármely direktor, vagy bármely színész, vagy színésznő, vagy színész egyéni érdekeivel összetéveszteni.

Eppen ezért kötelességünk ezekre a sajnálatos tényekre rámutatni, éppen a magyar színészet érdekében, mert az anyagnál is szűzszorta károsabb az erkölcsi csőd, mely feltétlenül bekövetkezik, ha sürgősen nem változik meg a helyzet!

Reméljük, hogy jelen soraink.

melyeket az aggodó szeretet dik-táli, nem tévesztik el hatásukat s nem rosszakaratot látnak benne, a kiket illet, hanem őszinte és igaz szeretetet minden iránt, a mi magyará.

Igaz szeretetet és nem majom szeretetet! (—A.)

Csutina, az apostol.

Nyilatkozik a melegtől, a hidegtől, az életről és főként jövő tervéről.

Ez a kis párbeszéd az apostol és cipészmeister műhelyében folyt le. Ő éppen egy felsőrészt szabdal. En lihegtem a melegtől és kérdéseket intéztem hozzá. Azt hittem, hogy a mester jégtől hord a ruhája alatt, de csalódtam mert a mesteren alig volt ruha.

En: Apostolságod most hogyan érzi magát?

Ő: Sajnos, nagyon rosszul. Ez nem az én szezonom. Nagyon meleg van, a Maros is tűrhetelemmel forró, hej, de szép is volt az élet télen, mikor élvezet volt még a Maroson fürdeni.

En: Miért nem tetszik kibérelni a nyágra valamelyik sörgyár jégvermét. Ezekben most is dermesztő hideg van. És a jégbeütött levegő megfelelne az Ön temperamentumának.

Ő: Magam is gondolkodom már ezen, de a fűcsaftok nem jönnek utánam a jégverembe cipőt rendelni!

En: És hol tetszik nyaralni a nyáron?

Ő: Legjobban szeretnék az északi sarkra menni és ott nyitni cipészműhelyt. Ez a hely legjobban megfelel nekem. Itt kedvemre fűrdhetnek a jeges vízben. (Kellemes borsózás futott végig a hátán amikor a jégre gondolt.) — Higyje meg, ez a mostani élet, nem élet. Reggel ötör már a Marosban vagyok, délben ismét megfürdök, néha délután is. De ez sem mi. Mondja meg őszintén, lehet úgy fürödni, hogy ha nem uszkálnak állandóan jégdarabok a víz hátán.

En: Dehogy lehet. Azok az emberek, akik a nyáron a Marosban hűsölnek, igazán nem bűdják mi a jó. — Egyebekben mik a tervai a jövőre nézve Apostol urnak?

Ő: Nagy terveim vannak. Kőuttra szeretnék menni. Meg akarom mártani magam a befagyott Dunában, Szajnában, Rajnában, Visztulában, Oderában, Elbában, Volgában, Dnyeszterben és Névában. Aztán, ha lehet Amerikába is elmennék. De nem ám ingyen.

En: Szóval sokat szeretne a telen vízben lenni, hogy aztán egyszer már kint legyen a vízben?

Ő: Ez nagyon rossz szövecs volt. De megbocsátom, isten áldja. Aztán írjanak rólam sokat, mert már alig szerepelek a lapok

ban. Csökken a népszerűségem. —
Fagyos pillanást vetett rám; hide-

gen; búcsuzott és eltűnt egy labor-
jeges vízben... (k. s.)

A gyógyítás új szenzációja.

Diathermia: az elektromosság csodája. — Fordulóponthoz ért a gyógyászat. — Tudományos útes az aradi orvosszövetségben.

(Saját tudósítónktól.) A husza-
század a technika százada és
pen ezért a csodák százada is.
Géptechnika soha el nem gondolt
lehetőségével a legszédületesebb lehe-
tőségekig jutott el és a csodákhoz
szokott ember manapság már meg-
sem lepődik, ha valamilyen újabb
találmányról ad hírt a sajtó. A rá-
dió, amely az emberi zsenialitás dia-
dala, már meghódította ugyyszólván
az egész földet és az ifjú Amerika,
csakugy mint az öreg Európa csak
egy szótól visszhangzik ma: a rá-
dió! A géptechnika a maga sok-
szépségével azonban befurakodott
az orvosi tudományba is. A gép, az
elektromosság része kér magának a
gyógyításból is és a tudomány fel-
ismerte, hogy mérhetetlen gyógyítá-
si lehetőségeket köszönhet a gép-
nek. Az orvosi tudomány, illetve
a gyógyítás nagy tudományának is
megvan a maga nagy szenzációja és
ez a Diathermia.

Mi is az a Diathermia?

Gép, csodás konstrukciója, zse-
mális összetételű elektroos szer-
kezet, amely a normális váltakozó
áramot (Aradon másodpercenként
negyvenkét periódus) másodpercen-
ként kétmillió szaporaságúra alakít-
ja. Ennek az általánosított áramnak az
a főjellegzetessége, hogy bevezetve
a test egyes részeibe, szerveibe,
vagy az egész testbe, gyógyításra
használ az a meleg, amelyet ezek
az áramok a szöveteken való átha-
ladásuk alkalmával azokban termel-
nek. Az intenzív meleg behatolása
az emberi testbe mindenkor a legna-
gyobb problémája volt az orvosi tu-
dománynak. Az eddig alkalmazott
melegeljárások azonban ezt a célt
meg sem tudták közelíteni, a bőr
nagy hőérzékenysége miatt. De jött
a Diathermia. Most a szükséges hő
bebocsáthatják az emberi testbe anél-
kül, hogy a páciens kellemes és jól-
eső melegen egyebet is érezne. De
ez még nem elég. A meleg pontosan
oda, ahhoz a legelrejtettebb rész-
beteg testrészhöz jut el, ahová az
orvos irányítja és ahol a gyógyítása
szükséges.

Milyen betegségeket gyógyít ez a
csodagép?

Beszéljen a tudományos szaklap:
reumás, köszvényes, fertőzőes meg-
betegedések az izületekben, izmok
és idegekben (zsába), a gyomor és
belek renyhe működésénél, ideges
zavarainál, görcseinél, összenövések
okozta fájdalmaknál, hólyaghurut-
nál, epehólyagbántalmaknál, vala-
mint a véredény elmeszesedés okoz-
ta keringési zavarok következményei
a végtagokban (időleges, sántikálás,
vagy zsibbadtság, esetleg hüvös ér-
zés valamely végtagban) vizsketés a
bőrön, asztmás bajok. Ezenkívül
nagyserűen bevált a különféle női
betegségek kezelésénél, főként a
meddőség egyes eseteinél, izzadmá-
nyok felszívásánál és petefészek
rendeletlenségeknél. Fagyott test-
részek gyógyításánál is kitűnő ered-
ményeket értek el diathermiás eljá-
rással. A test általános diathermizá-
lása pedig a műtétek és hosszas be-
tegségek utáni lábadozási szakot
fővidíti meg, neuraszténiát, sexualis
neuraszténiát, almatlanságot kedve-

zően befolyásol. Az orvosi szakla-
pok hasábotak irnak erről a gépről,
orvosi kongresszusoknak állandó
tárgya, neves tanárok, állami intéze-
tek, klinikák mind ellátták magukat
diathermiás géppel. Kell. Nem le-
het el nélküle a tudomány.
Még egyet: ez az elektromos, kül-
sőre is gyönyörű gép, nem villa-
nyoz, nem okoz rángatózást, fájdal-
mat, vagy bizsergést, csak kellemes
meleget és gyógyulást. Ez az orvosi
tudomány rádiója.

A Diathermia bevonult Aradra is.

A találmány elsőségét három ál-
lam is vitatja: a franciák maguké-
nek vallják, a németek viszont német
találmánynak nevezik, de igényt tar-
tanak a magyarok is rá, mert Tes-
la Miklós, a világhírű magyar
elektromérnök, aki Edison tanítvá-
nya volt, fedezte fel tulajdonképpen
a magas szaporaságú áramok óriási

jelentőségét és a Diathermia is ezen
alapszik. Nem fontos, hogy ki fe-
dezte fel, fő, hogy meg van.

A gép, miután finom anyagokból
készült, meglehetősen drága. Erdély-
ben alig pár darab van belőle és
Aradra most vonult be, Dr. Török
Derső, a kitűnő belgyógyász
hozott magával egyet, amikor leg-
utóbb külföldi utazásról visszatért.
Török dr. elzárkózik a kíváncsi új-
ságról elől, csupán annyit enged
meg neki, hogy az a gépet megné-
ze. Több nem is kell, a többi meg-
mondiak az orvosi szaklapok és
könyvek és ezekből kitűnik, hogy a
Diathermiával a gyógyítás egy új
fejezethez érkezett. Török dr. külön-
ben tegnap, szombaton az aradi or-
vos szövetségben előadást tartott a
Diathermiáról és alkalmazásáról.
Az egybegyűlt orvosok meghallgat-
ták, megtapsolták és meghajoltak az
emberi zsenialitás: a gépsoda
előtt.

Egy pillanatra eszembe jutnak
rég koroknak régi sebörvosai, fel-
cserei, piócás, hólyaghuzós, köpü-
lyözös tudósai. Vajjon látják-e ezek
onnan a magasból, hogy a késő utó-
dok milyen ördögi gépekkel gyó-
gyítják a beteg emberiséget? (k. s.)

Hajnal, gyere már elő...

Riport a hajnali városról. — A későnfevők és
koránkelők találkozására. — Akiiket nem érdekel a
napkelte.

(Saját tudósítónktól.) A nap-
nali várost mindenki ismeri, a
korzó, a kávéházak és a parkok
szépségei ugyyszólván közheye-
ké váltak. Az esti mondán életet
is megénekelték már elégszer:
bár, mulatóhely, stb. igazán nem
hat már az újszerűség ingerével.
Ázban a hajnali városról nagy-
gyon keveset tudunk. A város
lakosságának nagy része későn-
kelő és így fogalma sem lehet
arról, hogy milyen az ébredő
város, milyen a hangulata, színe,
külsője, kik a hajnal tipikus alak-
jai. Reggel négytől-ötig mintha
kicsérítették volna a várost: a
déli korzózó talán rá sem ismer-
ne. Az ucca csendes kiholt csak
lassan, temposan költözik belé
élet. Kékes szürke fátvöl borul a
nagy házakra, aztán jön a nap,
az aransugarak átörök a szür-
keséget és a nappal együtt az
élet is elkezdődik. Csak néha-
néha hallatszik egy elkésett mu-
latózó rikoltása, vagy a hazatérő
cigánybanda veszekedése. Aztán
újra csend... az álmaink felett
örtálló rendőr szeges csizmái
taktusban koppannak az aszfal-
hoz. Valamelyik lakásból pedig
kicsendül egy ósdi falióra tompa
ütése. Egy-kettő-három-négy-öt.

Koránkelők — későnfevők.

Az éjszakai munkától kifáradt
pincérek handukolnak haza és
lassankint eltűnnek az éjszaká-
ban. Karikásszemű, gyürottarcu
lumpok tántorgó léptekkel igye-
keznek hazafelé, mert hiába van
záróra, italt azért még mindig
lehet, kapni egy-egy titkos he-
lyen a záróra után is. Néha egy-
egy magános nő is felbukkan,
aki ijedten néz maga körül, siet
hazafelé. Hol és merre járt? Ki
tudná ezt megmondani. A hajnal
diszkrét. A park, vagy valame-

lyik nagyobb tér egy padján ál-
mosan bóbiskol egy eltvedt
lump. A rendőr kíméletlenül fel-
zavarja és hazaküldi. Ha nem tud
menni, elkíséri sokszor egészen
hazáig, sokszor — a rendőrségig.
Ez már egészen megszokott do-
log.

A csendet hirtelen élesen ha-
sítja át egy vonat futtva és elké-
sett utasok sietnek álmosan az
állomásra. Néhány falusi szekér
zörög a távolban, telve élelmiszere-
kkel, a kávéházak, lassankint
mezelevenednek siető reggelizők-
kel... Mintha adott jelre történ-
ne megindul a mindennapi élet-
folyamat. Szürke, fáradt arcu
munkások az ebédrel honuk ajatt
meneteinek a gyárakba és köz-
ben könnyűenek szívükön és el-
mesélik gondolataikat társuknak. A
hajnali korzót kopott, soványtes-
tű munkásleányok elevenítik meg.

Diétázók a parkban.

A parkokban is megindul az
élet. A diéta rabjai, akik hajszál-
nyi pontossággal tartják be házi-
orvosuk utasításait, reggeli sétá-
jukat végzik. Minden öt percben
az órára tekintenek, a hajnalok
poétikus csendje nem hat rájuk.
A napkelte sem érdekli őket. Éle-
tüket az óra mutatója szerint
szabályozzák és ügyelnek arra,
nehogy negyed órával többet sé-
táljanak, mint amennyit az orvos
előirt.

És repül az idő... a házak

Sátán zsebrendője

LUTH MÁVAL a főszerepben. Bemuta-
tója ma vasárnap és hétfőn az

Urániban.

Kapui újabb és újabb alakokat
öntenek ki magukból. Hivatalnok-
kok mennek elgondolkozva, a kor-
zón pedig a munkásleányokat
fess, selyemharisnyás hivatalnok-
lányok váltják fel, akik kacérkod-
va sétálnak. Ráérnek még, hisz a
hivatalban mindig siet az óra,
még akkor is, ha lassan jár Fél-
nyolc. Vidáman nevetgélő iskolás
gyerekek sietnek. Néhány közép-
iskolai diák figyelemmel hallgatja
egyik társuk elbeszélését. Dicsek
szik a fiu, az éjszakai kimaradt
otthonról és rossz társaságban,
rossz nőikkel mulatott. Szüleinek
azt mondta, hogy egy társánál
aludt, akinek szülei elutaztak és
félt egyedül maradni. A többi ir-
gyen hallgatja a fiók Hány János
elbeszélését, az irigység tárgya
pedig karikás szemekkel, keserű
izzal szájában, még félig mámo-
rosan a szokatlan éjszakai büsz-
kén magyaráz...

A toronyóra kimérten nyolcát
üt. Elégedett arcu kereskedő
nyitják az üzleteket... uriaszo-
nyok sietnek kosárral a piacra. A
napfény meleg sugarai eláraszt-
ják a járókelőket és feltámad az
ucca szokott képe.

A hajnali csend pedig átsuhan
a föld másik részére, ahol ilyen-
kor még éjszaka van... (m. s.)

ÉVA.

LEHÁR operettje filmen.

Ma vasárnap és hétfőn az

APOLLONAN.

Rémregény a vonaton.

Titokzatos módon eltűnt kereskedő

Velencéből jelentik: Rémre-
génybe illő rablógyilkosság tör-
tént a napokban a Verona és Tri-
ent között közlekedő személyvona-
ton. Az áldozat Giovanni Zochetti
veronai kereskedő, aki Veronából
Trientbe utazott táskájában 10
ezer lírával. Zochetti egy másod-
osztályú fuhlébe szállt és teljesen
egyedül utazott. A domegliarai ál-
lomáson a kereskedő még bemu-
tatta a jegvét az emelőnek és
megkérte keltesse fel, amikor a
vona Trientbe érkezik. Amint a
vona befutott a trienti állomásra,
a kalauz a fuhlébe ment. Ott nagy
rémülten vette észre, hogy az utas
eltűnt. A padlón óriási vértöcsa és
a kupéablak darabokra zúzva. A
fogason ott lógott Zochetti kalap-
ja és kabátja. A rendőrség rejtel-
y előtt áll, mert az a waggon, amely
ben a gyilkosság történt, nem volt
átjáró waggon. Így teljes homály
fedi, hogy miképpen sikerült a
gyilkosnak a waggonba jutni, a
nélkül, hogy valaki észrevette vol-
na. Egy másik rejtelly is izgatja a
rendőrséget, nem képesek megia-
lálni az eltűnt kereskedő hulláját.
Trient és Domegliara között felku-
tatták az egész környéket minden
eredmény nélkül. Egyes varzók
szerint a gyilkos tudta, hogy a ke-
reskedőnél nagyobb összeg lesz,
elhelyezkedett egy szomszédos
waggonban és észrevétlenül át-
osont az alvó kereskedőhöz.

KÖZGAZDASÁG.

Megalakult a Magyar Nemzeti Bank.

Tizedikén kezd meg működését. — Popovics Sándor a bank elnöke.

Budapest, május 24.) Óriási érdeklődés mellett tartotta meg ma a Magyar Nemzeti Bank a Tudományos Akadémia dísztermében alakuló közgyűlését. A hatalmas terem zsúfolásig megtelt előkelő közönséggel. A kormány tagjai közül megjelentek báró Korányi Frigyes pénzügy és Pesty Pál gazdaságtudományminiszter, azonkívül a magyar gazdasági és pénzügyi élet sok számottevő tényezője és nagyszámu részvényes. A közgyűlést báró Korányi Frigyes pénzügyminiszter nyitotta meg és válaszolta azt a nagy érdeklődést, amely az egész országban meggyűlvanült a bank megalakítása iránt. A Nemzeti Bank az a stabil alap, amelyre a gazdasági élet mindenkör biztosan építhet. Beszéde végén kijelentette, hogy a bank fogja megteremteti azt az alapot, hogy a magyar kultúra és az ország hítele emelkedjen.

Korányi beszédét megéljenzették, majd az elnök pénzügyminiszter megállapította az alakuló közgyűlés határozatképességét, miután 243.170 részvény van képviselve. A közgyűlés elnökének közfelkiáltással Popovics Sándort választották meg, aki beszédében rámutatott a Nemzeti Bank főcéljára: a pénz megbomlott jogrendjének helyreállítására és a pénz ér-

tékének állandósítására. Hangsúlyozta, hogy a külföldi segítségnek csak akkor lesz eredménye, ha olyan intézményeket és gazdasági berendezéseket mutathat fel az ország, amelyek a sikert garantálják.

A közgyűlés az alapszabályokat változtatás nélkül egyhangúlag elfogadta, majd közfelkiáltással megválasztották főtanácsosokká: Bernáth István, ifj. Chorin Ferencet, Heinrich Antalt, báró Kornfeld Mórt, báró Madarassy-Beck Marcellt, Meskő Pált, báró Papp Elekét, gróf Somsits Lászlót, báró Ullmann Adolfot, Végh Károlyt, Walder Gyulát és Weiss Fülöpöt. Végül Korányi felolvasta a kormányzó átiratát, amelyben Popovics Sándort a Magyar Nemzeti Bank elnökévé nevezi ki. A jelenlévők lelkesen ünnepeleik Popovicsot és a közgyűlést ezzel véget ért.

A bank működését csak június tizedikén kezd meg. A bankóprás a Nemzeti Bank működésének megkezdéséig áll az állam rendelkezésére és azontul csak a bank lesz hivatott igénybevenni, hogy az alapszabályai szerinti fedezet mellett új bankjegyeket bocsásson ki. A jegyintézet tisztviselőit felszólították, hogy lépjenek be a Nemzeti Bank kötelekébe.

Valutapiac.

HELYI VALUTAÁRAK. Május 24.) Francia frank 12.10, svájci frank 38.10, dollár 214, dinár 2.60, szokol 6.30, líra 950, angol font 930. **Külföldiek:** Budapest külföldi 385, belföldi 445, Bécs 335, Prága 6.28, Zürich 38, Milano 9.45, London 9.27, Páris 12, Newyork 213, Belgrád 2.58.

ZÜRICHI NYITÁS. (Május 24.) Amsterdam 211.37.50, Newyork 566.25, London 2459, Páris 30.55, Milano 25, Prága 16.70, Budapest 0.0067.50, Belgrád 6.97.50, Bucaresti 2.70, Bécs 0.0079.62.50.

ZÜRICHI ZÁRÁS. (Május 24.) Amsterdam 211.37.50, Newyork 566.25, London 2459, Páris 30.65, Milano 25.02.50, Prága 16.70, Budapest 0.0067.50, Belgrád 6.97.50, Bucaresti 2.70, Bécs 0.0079.62.50.

BUCURESTI TÖZSÉFTŐZSZA. (Május 24.) **Külföldiek:** Páris 11.75, London 926, Newyork 212, Milano 9.35, Zürich 37.60, Bécs 0.0029.50, Prága 6.25. **Valuták:** Napoleon 760, léva 1.45, török líra 1.06, angol font 920, francia frank 11.78, svájci frank 37, líra 9.20, drachma 4.10, dinár 2.55, dollár 210, osztrák korona 0.0029, magyar korona 0.0023, szokol 6.15.

BUDAPESTI DEVIZAKÖZPONT JEGYZÉSEI. (Május 24.)

Belgrád 1120, Bucaresti 415—435, London 384400—394400, Páris 4780—4930, Prága 2610—2680, Bécs 124.45—127.65, Napoleon 312600. **A takarékkorona ártolyalma 131.**

— Eladott aradi ingatlanok. Tritthaler József és neje eladták a Str. Budei Delean 21. számú házat 75 ezer lejért özvegy Papp Györgynének. — Engel Frigyesné és dr. Popovics Aurél eladták a Str. Bucur 14. és Str. Lázár George 3. számú házat 550 ezer lejért Feinkucher Izidornak. — Elek András és neje eladták a Zimándköz dűlőben fekvő házhelyet 30 ezer lejért Borboly József és nejenek. — Gábor János és neje eladták a Str. Doamna Balasa 128-126. számú házat 150 ezer lejért özvegy Drágos Dimitrienének. — Kleitz István és Kleitz János eladták a Str. Knezich Károly 2. számú házat 450 ezer lejért Krausz György és nejenek. — Hevesi Julianna eladta a Str. V. Paguba 26. számú házat 170 ezer lejért Szabó János és nejenek. — Müller Henrik és neje eladták a Str. Joan Calvin 39. számú házat 60 ezer lejért Novák István és nejenek. — Cseh Lajos és neje eladták a Str. Mijlocul 25a számú házból az őket illető részt 150 ezer lejért Bernáth Márton és nejenek.

A temesvári zsidóság védelmet kér a hatóságoktól

Miért nem jelentek meg zsidók a Vörös Kereszt ünnepén?

(Saját tudósítónktól.) A temesvári zsidóság nevében ma egy küldöttség kereste fel dr. Cozma Aurél volt minisztert Temesvár országgyűlési képviselőjét, akit arra kértek, hasson oda, hogy a Temesváron legutóbb gyakran megismétlődött antiszemita tüntetéseket és véres incidenseket a hatóságok akadályozzák meg. A küldöttség innen dr. Coste prefektus, majd Gavanescu tábornokhoz ment, akiknek memorandumot nyújtottak át a tüntetések ügyében és kérték, hogy azt terjeszték fel a kormányhoz. A prefektus, a tábornok és a képviselő egy értelmileg kijelentették, hogy a tüntetéseket, amelyet csak a csöcselék csinál és amelytől a komoly ifjuság távol tartja magát teljes mértékben elítélik és minden igyekezetükkel azon lesznek, hogy azok többé meg ne ismétlődhesse-

nek. A tábornok felhozta a küldöttség előtt, hogy rendkívül rossz néven vette, hogy a zsidóság távol tartotta magát a tegnapi Vörös Kereszt ünnepélytől, amelyen egy zsidó vallású tekintélyes polgár sem jelent meg. Klein Dávid és Latter Mihály a küldöttség szónokai kifejtették a tábornok előtt, hogy azért maradtak távol az ünnepélytől, mert féltek a véres incidenstől, amely már nem egy ízben ilyen esetben megismétlődött. Legutóbb egy hasonló ünnepségen elkiáltotta valaki magát, hogy „Afara cu jidani!” és a jelenlévő zsidóknak, akiket később bántalmaztak, el kellett távozniuk a szép ünnepélyről. A tábornok végül kijelentette, hogy eszerint nem tulajdonítja idegenkedésnek a zsidóság távolmaradását és a legszívélyesebben bucsuzott el a küldöttség tagjaitól.

LEGUJABB.

Japán—amerikai konfliktus.

Felbontják a japán—amerikai kereskedelmi szerződést.

Rómából táviratozzák: A *Meşsagero* jelenti, hogy az amerikai bevándorlási törvény mind nagyobb izgalmat kelt Japánban. A japán kormány a közvélemény nyomása alatt kénytelen lesz az Egyesült Államokkal szemben

megtorló intézkedéseket tenni. Ugy, hirdik, hogy Japán felmondja a japán—amerikai kereskedelmi szerződést, mert az az álláspontja, hogy az új amerikai bevándorlási törvény beletöri a kereskedelmi szerződés szellemébe.

Aradi mozi hírek.

* A Palesztina-film sajtóbemutátása. Kétezer év röppent el egy nép felett, amely kétezer év előtt vesztette el hazáját, azt a földet, amelyet most igyekszik szívós kitartással, emberfeletti áldozatkészséggel a maga számára visszaszerezni. A népvándorlásnak, egy nép új honfoglalásának fázisa az, melyről a Palesztina-film beszámol. Mr. Bloomberg, egy amerikai zsidó milliárdos világgörül utján Jaffába érkezik. Itt egy zsidó idegenvezető csatlakozik hozzá és rábeszéli, hogy nézze meg Palesztinát. Megkezdődik tehát a csodálatos vándorút, amely Tel-Avivból indul ki, amely már teljesen modern világvárosi jellegű. „Tizen-nég évvel ezelőt még mindenütt homokbuckák voltak ezen a helyen” — magyaráz az idegenvezető, ott, ahol most egy oly város emelkedik, amely Európa bármely országának díszére válna. Innen kiindulva végigvezeti a milliárdost vezetője a gyönyörű Jezreel völgyébe, ahol az erdélyi kolóniát létesítették. Közben ismerősre akad, unokahugára, akit valamikor az orosz progrom üldözött el lakóhelyéről. Ennél a találkozásnál Mr. Bloomberg érzi, hogy lelkének minden szála az ősi rögöz köti, elhatározza, hogy kitelepszik Palesztinába és feleségül veszi unokahugát, Ruthot. A film megkapó szépségével feledhetetlen élményszámba megy. Az Apolló színház 27-től három napon keresztül tartja műsorán ezt a filmet.

* Lehár legbájosabb operettje, az „Éva” kerül bemutatásra az Apolló műsorán. Flaubert Octáv, egy dúsgazdag párisi gyáros fia, aki világi életet él, szemet vet az őja gyárában dolgozó csodaszép munkás-

leányra, Évára. Becsálja a kastélyban rendezett ünnepségre s midőn a leány nevelőapja többi munkástársai élén behatol a kastélyba, hogy bosszút álljon a fiatal gyároson, az kijelenti, hogy Éva a menyasszonva. Később azonban minden megváltozott. Éva lelkében egy egész világ omlik össze s elkeseredésében öngyilkosságot akar elkövetni. Megakadályozza azonban terve keresztül vitelében Dagobert gróf, aki már régebben figyelemmel kísért Évát s magával viszi Párisba. Octáv lelkében ismét fellángol a szerelem, a melyet egykor érzett Évával szemben, utána megy és feleségül is veszi. A megkapó, romantikus történet filmen is ép, oly megvesztegetően és lebilincselően kedves, mint a színpadon. Az Apolló mozgószínház még vasárnap és hétfőn tartja műsorán az „Éva”-t s vasárnap a vetítést már három órakor kezdi meg.

* A legérdekesebb kalanddráma: a „Sátán szembekendője” kerül vasárnap és hétfőn vetítésre az Uránia mozgószínházban. A kalanddráma egy szembekendő körül bonyolódik, amelyen egy rejtett kincs tervrajza van s amely egy kalózhajó kapitányának birtokában van. A tervrajzot a kapitány szeretője ellopja s midőn a kalózfőnök a lopást észreveszi, kezdetét veszi az üldözés életre-halálra, amelynek minden mozzanata lebilincselő. A filmet vasárnap és hétfőn vetíti az Uránia s az előadások vasárnap már 3 órakor kezdődnek.

A szerkesztésért ideiglenesen:

KÓCSY JENŐ.

tel.

Cenzurat: Prefectura Indetului.

Szerkesztői üzenet

Kétségbeesett. Az istenért ne tegye azt! Meg ne mérgezze magát azért a mulyáért, aki nem érzi meg, hogy maga el akarja vétetni magát vele. Mert, hogy őszinték legyünk, az ön baján mi sem tudunk segíteni, mert magunk sem tudjuk a módját, hogy hogyan lehet olyan embert meghódítani, aki hallani sem akar a házasságról. Hajdanában boszorkányos vénasszonyok tudtak főzni bájtalt, de a jó recept a tizenkilencedik század végén elveszett s a most forgalomban levők értéktelen hamisítványok. Egyébként pedig nem érezzük magunkat illetékeseknek arra, hogy a férjfogás művészetéből férfülétre ma adjunk órákat egy fiatal leánynak. Olyan volna ez, mintha a fülemilét tanítanók énekelni, a tigrist ugrani, vagy a halat uszni. Azt azonban ne higgye el senkinek, hogy ha ezt az urat elszalasztja, akkor min dennek vége. Majd eljön az igazi és akkor — meg fogja látni, — boldogulni fog a mi tanácsunk nélkül is. — Béla. Kávéházban vagy nyitott terrasszon, pláne a szabadban, nem kell okvetlenül levenni a kalapot. És ha az illető ur ilyen helyen tényleg hölgytársaságban sem veszi le kalapját, ez még nem tiszteltlenség jele; lehet, hogy csak óvatosság. Hogy t. i. nem akar meghülni. — Csillagos ég. A nagy messzelátók ma megfizethetetlenül drágák. A Mars „csatornáit” csak a legnagyobb távcsövekkel lehet látni, olyant csak csillagdáknak szerezhetnek be. A hold ugvevezett krátereit azonban jó erős tábori látszóval is igen jól észre veheti. — Színésznő. Ha választani kell, akkor a mai viszonyok között különösen a hivatalnoki pályát ajánljuk jobban. A színésznői pályán csak az igazi tehetség jut célhoz és az sem mindig rózsák között jár. — Bélyeggyűjtő. Írja le pontosan, lehetőleg katalógus szerint (Yvert, Michel vagy Senf) a bélyeget és a leírás után bélyegszakértőnk meg fogja állapítani mai árfolyamát. — Vadvirág. Névtelen levelekre, nem azt állandóan hangsúlyozzuk, nem felelünk. — Kereskedő. Angol vizumot csak a bucarestii angol követ-ségnél szerezhet. — Kivándorló. A harmadik osztályu hajójegy ára a szárazföldi utazással és ellátással együtt 105 dollár.

SAKK.

Rovatvezető: Dr. Janny Géza.

47. Spanyol játszma.

Játszották Glasgonban, 1924-ben egy szimultán előadáson.

Világos: ALJECHIN.

Sötét; Dr. FORESTER.

1. e2—e4, e7—e5 2. Hg1—f3, Hb8—c6. 3. Ff1—L5. a7—a6.
4. Fb5—a4, Hg8—f6. 5. Hb1—c3, Ff8—c5. 6. Hf3×e5! He6×e5.
7. d2—d4, Fc5—b4. 8. d4×e5, Hf6×e4. 9. Vd1—d4, He4×c3.
10. b2×c3, Fb4—a5? 11. Fc1—a3 b7—b6. 12. e5—e6!, Vd8—f6.
13. Fc4×d7+, Ke8—d8. 14. Fd7—e6+, Vf6×d4. 15. e6—e7 Matt.

A valódi
Schicht „Szarvas” védjegyű szappan
kiméli értékes fehérneműjét.

Lloyd 2278.

2651—II.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Üzletáthelyezés.

a Scherhag H. és Fia

cég üzletét Arad, Str. Brancovici (Lázár V.-u.) Földes-Hehs házba helyezte át.

Hoffmann Ottó és neje megtörtén tudatják napsugaras kisleányuk

MAGDUSKA

kilene hónapos korában történt elhunytát. Temetése május hó 25-én d. e. 11 órakor lesz Aradon a Strada Unirei (Fábián Gábor-utca) 4. számú gyász-házból. 3077

Minden külön értesítés helyett!

Matteine vállalat

Rattin-féle patkány szer melynél biztos az eredmény.

Poloska írtást egy évi jótállással vállal. Szpecialista! Sváb, ruszmi író szerek eredmény után fizetve. Arad. Str. Bucur 15-17. 1. em. (Ütvös-utca) 8. 3094

Háromjára u. közmalom

haszonbérbe kiadó.

Cím az Aradi Közlöny kiadójában

Gépész,

lehetőleg gépész-kovács, kovács segéd és kasztni munkához értő bogár

kerestetik

a csáiai szőlőtelepre: 8095

Utazás a szentföldön

1923-ban, mely végig visz bennünket az országon, hogy láthassuk elhagyatott pusztá területek miképen változtak át rövid idő alatt földi paradicsommá, emberi kezek munkájának áldásaképen. Bemutatja az

APOLLO kedden, szerdán és esütörtökön. 3001

Csodás hatású arcszépítő és finomító a Földes-féle Margit és Madelaine creme.

Előbbi nappal, utóbbi éjjeli használatra. Eltűntet szeplőket és májfoltokat, atkákat (mitesser) ráncokat és redőket. Az aro pár napi használat után üde, hamvas rózsás lesz, arotisztatlanságok eltűnnek. Zsíros arou hölgyeknek és uraknak ajánlunk HELACITOT. Minden nap használatra MARGIT-SZAPPANT és MARGIT-PUDERT. Dr. Földes gyógyszerár Arad

En Csillag Anna

185 cm. hosszú óriási Loreley hajamat az általam feltalált kenőcs és szappan 14 bavi használat után kaptam. Ez az egyedüli szer hajhullás ellen és annak növeését előmozdítja, a fejbőrt erősíti. Férfiaknál előmozdítja a teljes, erőteljes szakálnövést és rövid használat után úgy a haj, min a szakáll természetes fényű és sűrűségi lesz és megkímél a legvégsőbb korig időelőtt korai megöszüléstől. Egy tégely kenőcs Lei 50.— Egy darab szappan Lei 35.—

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában vagy az összeg előzetes be- küldése mellett a romániai főlerakatból:

Gracia Kozmetikai Laboratorium
ARAD. 13775

Radi Hirdetési Iroda 4182
Erdély nagyobb városában

lévő épület- és butorasztalosárugár keres szakképpert, nagyobb gyakorlati tudásu, feltétlenül vezetőképes

művezetőt

Ajánlkozók közöljék milyen képzettséggel rendelkeznek, mely tüzemnél meddig, milyen minőségben voltak alkalmazásban: Közöljék továbbá személyi adataikat, fizetési igényüket. Ajánlatok „ön- álló” jellegre a Radio hirdetési osztályhoz, Cluj, Str. Regina Maria 34. címre küldendők. 3087

Egy 24 lóerős

Overland, majdnem új 3066

autó eladó.

Bővebbet az Aradi Közlöny kiadójában.

447-924.

Hirdetmény.

Variaşul-Mare község tulajdonát képező kb. 70 hold kaszálóról a fűtermés 1—2 holdas parcellákban 1924. június hó 1-én délelőtt 10 órakor a helyszínén tartandó nyilvános árverésen eladó.

3078 Előljáróság.

Ujságmakulatura

5 kgr.-os csoportokban

kapható a kiadóhivatalban

Nagy pünkösdi vásár Aradon az „ORIENT” divatruházban Bul. Reg. Mar. No. 18. (Salacz-utca sarok)

1 m. mosódelain — — — — — L. 22.— | 1 m. 80 cm. széles tiszta cérnazetir — — — — — L. 39.50
1 m. 110 cm. széles nyerselyem minden színben L. 168.— | Francia fátyol harisnyák minden színben L. 98.—

Legszebb gyermekruhák olcsón és gyorsan készülnek: **Deutsch Anna** gyermekruha üzletében Arad, Str. Alexandri (Salaoz-uca) 1. sz. 10068

Legújabb svájci grenadinok nagyválasztékban érkeztek, legolcsóbban beszerezhetőek **Altmann Armin** divatruházában, Arad, Piata Avram Iancu (Szabadság-ter) 21.

Apró hirdetések

Vétel és eladás.

MÉHÉSZET, 14 család, idej termésével eladó. Arad, Strada Rahovei (Mihály-uca) 110-188. 3071

RÉGI FESTMÉNY, szalon, consol- és fadi tükrök, kis hermelin boa, arany karcsatt óra briliáns kövekkel, ezüst retikül, antik ékszerek, ezüst gyermek evőeszköz, ágy- és asztalterítők, scheslon terítők, dohányzó asztal, antik szekrény, üveg- és porcellán-edények, háló berendezés, csillárok, utazó táskák, festmények, gyermekágy, abroszok, dísz-tárgyak, ezüst szövet, stb. eladók. Arad, Str. Consistorului 12 (Batthyány-uca 23.) I. em. jobb. 1000

JOKARBAN levő fehér gyermekágy eladó. Arad, Bulev. Carol (Erzsébet-körút) 9. szám, I. 3092

NYITOTT állvány és egy négy méter hosszú liszteláda eladó. Arad, Neuman-utca II. 21. 3091

PERZSÁ és egyéb szőnyeget, bútorokat, antik tárgyakat, ezüstműt, fehérneműt, kézimunkát, festményeket, dísz-tárgyakat bizományba vesznek. Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-uca 23.) I. em. jobb. 1000

VESZEK könyvtárat, hangjegyeket, bélyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb áron. Kerpel István könyvkereskedése, 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár. Arad, Telefon 385. 381

NYERS bőrkövet vesz from Arnold Arad, Strad. G. Alexandrescu (Bercsényi Miklós-uca) 89. 1608

PERMETEZŐK, Vermorel, alkátrészek, gummitömítők, kémporozók, borszivattyúk, Kovács Soma és Társánál Aradon. 3079

ZONGORA, rövid, teljesen jókarban levő, eladó. Arad, Str. Vasile Stroiescu (Teleky-uca) 27-13. sz. 3042

EGY kerékpár eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3055

RÖVID ZONGORA, elsőrendű, elköltözés miatt 24 ezer lejért sűrűszen eladó. Félhosszu zongora 12 ezer lej. Megtekinthető „Victoria”-irodában Arad, Piata Avram Iancu 16. 3086

ELADÓ 2 íróasztal, 1 ágy íróasztal, 2 karosszék, 1 pad, 1 szekrény. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3078

MALOMKÖVEK, eredeti francia és hazai szitaselyem, gépolaj, szifak, malomszerak, cséplőüzemi cikkek Kovács Soma és Társánál, Arad. 3080

MODERN EBÉDLŐ, majdnem új, eladó. Megtekinthető Arad, Str. Tace Ionescu 4. (Sárossy-u.) földszint jobbra 3-5-ig. 15.048

MICHELIN autogummi Stöck gyári raktár Kovács Soma Társánál, Arad. 3081

Üzletek.

BORBÉLY-ÜZLET teljes berendezéssel 60 rendszeres havi abonénssal jun. 1-re kiadó a külváros leforgalmasabb helyén. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3073

EGY jómeneteli fűszé-üzlet, egybekapcsolva egy élénk forgalmu korcsnával, vendéglővel, tekepályával, kerthelyiséggel, 19 órai zárórával, 3 évi lakhatással, betegség miatt eladó. Bővebb felvilágosítással Arad, Strada Dobozbanlilor (Urban Iván-uca) 14. sz. szolgál. 3085

Apró hirdetések folytatása a 12-ik oldalon

Belváros központjában a Str. Eminescu volt Deák Ferenc-uccában tőkebefektetésre alkalmas emeletes üzletes bérház nettó 40.000 Lej évi tiszta jövedelemmel 480.000 Lejért eladó. Egyedüli megbízott „Uranus” iroda, Arad főpostával szemben. 16028

Vásárlás előtt ne mulassza el felkeresni Goldstein Lajos divatruházát Arad, Str. Brajanu (Weltzer I.-u.) 2. Hol legjobban és legolcsóbban vásárolhat. — Női harisnyák 20 Lejtől 185 Lejig, oseta harisnya 132 Lej. 2912

No. G. 10225-4.-923.
PUBLICATIE DE LICITATIE.
Pe baza decisului judecatoriei de ocol Arad No. de mai sus Mobilie si alte obiecte cuprinse in favorul lui Casa Pastrare Civila Filiala Lipova, pentru suma de lei 5206 capital, interese de 6% dela 1 Martie spese stabilita pana in prezent in suma de lei 3504 se vor vinde la licitatie publica in Arad, Str. Unirii 10-9. in ziua de 27. Maiu 1924. d. m. la orele 5. 3088
Arad, la 7. Maiu 1924.
CIUPULIGA.
exec. judec. regesc.

Olesó háztelkek
200 négyszögöl eladók. 2992
Muntean és Flóra iroda, Arad, Bul. Regina-Maria (Andrássy-ter) 40-21.

Ghirocoan (Gyórokon)
két kisholdas prima szőlő, épület, egyszoba, konyha, verandával, felszereléssel 100.000 Lejért eladó. Megbízott „Uranus”-iroda, Arad, főpostával szemben. 16026

Zu verkaufen:
Schmiedeblassbalg, mehrere Schleifspindeln, Bohrmaschinen Transmissionen etc. bei „Industria” Muresel (Zsigmondháza.)
Kovácsfujtató,
több csiszoló spindli, furrógépek, transzmissziók és egyéb szerszámok eladók. „Industria” vállalatnál Muresel (Zsigmondháza.) 15047

Harcza Béla
uri szabó
BUDAPEST, Városház-uca 16.
I. emelet. (Párisi-uca sarok).
A magyar főváros előkelő köreinek, valamint Erdély és a Bánát Budapesten tartózkodó uri közönségének közkedvelt szabója. — Nagy választék eredeti angol szövetekben. Közismeretlen előkelő ízlés. Szolid árak.

„DERBY” cipőüzlet
ARAD, PIATA AVRAM IANCU
Sandál és tenniscipő árjegyzéke:

Sandálok varrott talpu prima minőségű					
25-26	27-30	31-34	35-38	39-40	41-46
L. 195.-	L. 225.-	L. 260.-	L. 290.-	L. 310.-	L. 340.-
duplán varrott duphatalpu legjobb minőségű					
25-26	27-30	31-34	35-38	39-40	41-46
L. 225.-	L. 250.-	L. 280.-	L. 305.-	L. 330.-	L. 360.-

Tenniscipők: női: L. 395.-, férfi: L. 475.-
Kérjük kirakatainkat megtekinteni!! 14816

Elsőrendű versenyképes cég
lehetőleg azonnali belépésre ó-romániai turára
utazót keres.

Előnyben részesülnek kik bármilyen szakmában a regátot már rendszeresen látogatták. — Intelligens squizióképes kereskedőségek és tisztviselők is pályáshatnak.

Ajánlatok lehetőleg fényképpel „Biztos jó jövő” jelige alatt Kelet hírlapirodában Arad, átadók le. 10067

Egy 60 HP. Stock motoreke és egy 8 HP. Ruston Proctor

cséplőgarnitúra Hoffher elevátorral, mindkettő üzemképes állapotban, más vállalkozás miatt jutányosan azonnal eladó. 2996

Galamb Sándor, Lovrin (Bánát).

Schaffhauseni Longines Omega Zenith Eterna Dora Tavannes-Watch
ÓRÁK
jutányosan kaphatók
Grallert J. és Fia
óra és ékszerüzletében
Aradon, Bulev. Regina Maria 8. (Andrássy-ter 22.)
Preciz órajavítások gyorsan és olcsón, saját műhelyünkben.

Villamosmegállóhoz közel
csinos magas földszintes ház, átvehető háromszobás lakással, nyitott folyosó, víz, villanyvíz 260.000 lejért eladó. :-: 16027
Uranus iroda Arad, főpostával szemben.

Gazdasági komp
(mozgóhid) 2941
teljes felszereléssel üzemképes állapotban eladó. **Fritz János, Conop, Aradmegye.**

Belvárosban
kisebbszerű osinos magánház átvehető kétszoba, elő, fűrdőszobás lakással, parkirozott kis udvarral 77.000 Lej tehérrel, 183.000 Lej kézpénzzel, 380.000 Lejért eladó. Megbízott „Uranus”-iroda, Arad, főpostával szemben. 16027

A schöndorfi kosárfonó szövetkezet eladja a tulajdonát képező 891□ 81 beltelken épült 2 nagy lakóházát,
egy óriási raktárral együtt. Ugyanott eladó egy 10 q méter méreleg és egy nagy Arnheim-féle pénzszerény. Bővebbet a szövetkezet irodájában Schöndorfton. 3084

No G. 1992-2. 924.
PUBLICATIE DE LICITATIE.
Pe baza decisului judecatoriei de ocol Arad No. de mai sus, Mobilie si alte obiecte cuprinse in favorul lui Dainla Nicolae contra lui Reisz Anton jun. si soția pentru suma de lei 2000 capital interese de 6% dela 18 Dec. 923. spese stabilite până in prezent in suma de lei 1230.56 se vor vinde la licitatie publica in Arad, Strada Vantului 29-2. in ziua de 7. Iunie 1924. d. m. la orele 3. 3083
Arad, la 21. Maiu 1924.
CIUPULIGA.
exec. judec. regesc.

Kitutó fiu
jó fizetéssel felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

ÖRÖKKÉ

sajnálni fogja

ha butorszükségletét nem a **Kisiparosok Termelő Szövetkezeté-** nál szerzi be. Arad, Str. Eminescu 41. (Deák Ferenc-uca.) — Állandóan raktáron hálók, ebédlők, uri és leányszobák, dohányzógarbiturák, íróasztalok stb. — Tagjai által készit épület, portal, üzlet és irodai berendezéseket. Költségvetés díjmentesen.

Elsőrendű munka közvetlen a termelőtől.
Feltűnő olcsó árak! 10.350

Budapesti minitavasára utazó kereskedők figyelmébe! Főlégsleges időpazarlás és tolongás elkerülése végett a Budapesti Arumintavasára utazóknak vásári igazolvány alapján 36 óra alatt **féláru magyar vizumot szerez Kelet** hirlapiroda A R A D.

Apró hirdetések.

Alkalmazás.

JÓ BIZONYÍTVÁNNYAL rendelkező szobaleány felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 700

ÜGYES újságírók jó jövedelemmel felvétetnek Kelet hirlapirodában Arad.

NÉMET, francia levelező nagyobb vállalatnál állást keres. S. Just Edith okl. tanárnő. Radna, Posta-u. 346. 500

ŐI szobásághoz tanulóleány jó fizetésű felvétetik. Arad, Strada Consistorului 17. (Batthyány-uca). 3068

MEGBIZHATÓ minden és egy nagyobb leány 1 1/2 éves gyermek mellé felvétetik. Arad, Str. Ilaria Chendi 4. (Kölcsey-uca). 3070

KERESÜNK állati szőrököt kifestéséhez értő szakmunkást. Ajánlatok „Szakmabeli” címen az Aradi Közlöny kiadó-jába kéretnek. 3075

CUKRÁSZ SEGÉD felvétetik. Wild családában, Arad. 3089

GYORS-GÉPIRÓNÓ keresetük mie őbbi belépésre román, német, magyar nyelv- ismerettel, helybeli vállalatokhoz, jó fizetéssel, kényelmes munkaidő. Ajánlatok „Industria” címen az Aradi Közlöny ki- adójába kéretnek. 3076

ÜGYES szakácsnő, szobaleány mellé Ti- mişoarára (Temesvárra) június 1-re ké- restetik. Cím az Aradi Közlöny kiadó-jában. 3082

A BÁNATI KÖZLÖNY keres jömegjele- nésű, ügyes, szorgalmas akvizitort 1500 Lej fizetéssel és jutalékkal azonnali belépésre. 400

BRJÁRÓNÓT keresek, aki a főzést is vállalja két személy részére. Cím Wal- linger hirdetőjében, Arad. 15048

HÁZMESTERPÁRT kértészethez és asz- talossághoz értőt keresek. M. Fischer üvegkereskedés, Arad. 10.068

VARRÓLEÁNYOK, elsőrendű francia munkások állandó munkára felvétetnek I. Váradnál Arad, Strada Russu Sirianu (Aulich-uca.) 15.048

FIATAL villanyszerelőt keresek, kerék- pár javításban jártasak előnyben. — Schwartz műszerész Arad, Str. Bran- covici (Lázár Vilmos-uca.) 10.068

JÓL főzni tudó minden felvétetik. Érdeklődni „Derby” című újságban Arad.

EGY jól főzni tudó jobb nő minden- nek nagy fizetéssel felvétetik. Cím Arad, Str. Cloşca 9. emelet. 3096

GÉPIRONÓ, aki gyorsírást és pénztár- kezelést ért, export-cégnél azonnali al- kalmasítást nyer. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3059

TANULO és fizető leányok felvétetnek. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3090

VARRÓLEÁNYOK, jó munkások felvé- tetnek Deutsch Anna Arad, Strada Alexandri (Salacz-uca) 1. 10.068

Lakás.

ELCSERELEM saját házamban levő kül- városi négyszobás, fürdőszobás, parkos, kertés lakásomat három-négyszobás bel- városi modern lakásért. Ajánlatokat Wal- linger hirdetője Arad továbbit. 150.48

KÜLFÖLDI fiatalember szép butorozott szobát keres lehetőleg Marospart közel- ben oly román uri családnál, ahol kelte- mes otthona lenne. Ajánlatokat „Állandó” címen az Aradi Közlöny kiadó-jába kérek. 3074

Ingatlan.

ELADÓ Str. Petre Rareş (Baros Gábor- uccában) egy jókarban levő egy szobás, kertés magánház és Arad állomás köz- lében egy jóforgalmu vendéglő kíván- dórás miatt olcsón eladó. Ugyanitt több bér- és magánházak eladók. Boross-üg- ynökség, Arad, Str. Consistorului No. 9. (volt Batthyány-uca 31.) 3093

Oktatás.

GÉP-, gyorsírást, kereskedelmi tanfo- lyamra négy tanítványt még elfogad el- sejéig Engel Arad, Str. Brancovici 2. 15.048

Különféle.

KÖLCSÖNT ADUNK 250,000 Lejt. Első helyen való bekebelezés és négyezeres érték megkivántatik. Ügynököket nem díjazunk. Bővebbet Orient-Impex cégnél Arad, Piaşa Avram Iancu 12. Telefon 5-11. 3087

ÁSSZONYOK, leányok részére gyorsan és pontosan elsajátítható állandó varró- és szabászati tanfolyam Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-uca) 40a) ud- vari feljárt, II. em. 2348

TENNISZ-RAKETT javítások, bármilyen törösek helyreállításával és rakett huro- zások legújtanosabban elvállaltanak Horváth műszaki üzletében, Arad Mino- rita-templom mellett. 3098

GUMMIBÉLYEGZÖKET még rendelés napján szállítunk. „Perfect” bélyegző- gyár. vérsnői műintézet Arad, Strada Eminescu 8-15. 15.038

BANCA POPORALA PANCOTA. — PANKOTAI NÉPBANK R.-T.

Activa—Vagyon. Contul-Bilanţ — Mérlegszámla 1923. Decembrie 31. Pasiva—Teher.

Cassa în număr — Készpénz —	550197.14	Capital societar — Részvénytőke —	2500000
Cambii — Váltókban jelzálogilag bizt.	12046242.50	Fondul de rezerva — Tartalékalap —	1338223.19
Imprumut pe obligaţii — Kötelezvény kölcsönökben	4314	Fondul special de rezerva — Külön tartalékalap	300000
Imprumut hipotecar — Jelzálog kölcsönökben	7027	Depuneri — Betét —	5130618.58
Imprumut pe avansuri — Előleg kölcsönökben	301	Depozite — Letéteményezők —	1500
Efecte proprii — Értékpapirokban	292806	Cautiunea funcţionarilor — Tiszti biztosíték	184000
Debitor în Contul imprumut de raz- boiu — Adósok hadikölcsön számlán	33693.75	Dividenda neridicată — Fel nem vett osztalék	21897.50
Cassa institutului — Intézeti ház —	10000	Contribuţie după interese de Depune- ri — Betétkamatadó —	22965.54
Depozite — Letétekben —	135500	Imprumut în Cont Curent — Folyó- számlai tartozások	139234.42
Inventar descris — Letár leírva —	—	Interese transitoare — Átmen. ka- matok	262849.45
Pretensiuni în Cont Curent — Folyó- számlai követelések	16852.65	Cambii reescontate — Visszeszámi- tott váltók	3435000
Interese de reescont platite anticipa- tiv — Előre fizetett visszeszámitó- lási kamatok	61129.70	Profit transpus din anul 1922. — Ny- ereség áthozat 1922. évről —	2925.65
		Profit net pe anul 1923. — 1923. évi tiszta nyereség	863849.46
			871775.11
	13158063.74		13158063.74

Pancota 1923. Decembrie 31.

Vörös István, m. p.
director executiv. — ügyv. igazgató.

Schmidt Ferencné, m. p.
cassier — pénztárnok. 2979

L'am examenat și l-am oferit în ordine. — Megvizsgáltuk és rendben találtuk.

Directiunea: — Az igazgatóság:

Comitetul de supraveghere: — A felügyelő-bizottság:

Rakusán Károly, m. p. Görtlich A. osten, m. p.
Palkó Lázár, m. p. Schmidt Ferenc, m. p.
Grumáz Ernő, m. p.

Schweitzer Zsigmond, m. p. Messzer Armin, m. p.
Aurel Dimitrescu, m. p. Kleindl Jakob, m. p.

RAPORTUL COMITETULUI DE SUPRAVEGHERE. Onorata Adunare Generala!

Conform obligamentelor noastre din §. 195. a legii comer- ciale precum și a celor impuse prin statutele institutului avem onoara a Va prezenta dupăcum urmează raportul nostru de pe anul expirat 1923.

În decursul anului 1923. am controlat sistematic mersul afacerilor institutului nostru am examenat minuțios contabilitate toate computurile și încheierile lunare afind în toate ordine exemplara.

Bilanțul de încheiere din 31. decembrie 1923. al institutului nostru l-am examenat din poziție, în poziție, cu care ocaziune ne-am convins, ca toate pozițiile cuprinse în acest bilanț co- respund pe deplin adevărului și ca profitul net din contul „profit și pierdere” corespunde profitului de fapt realizat.

Prin urmare recomandăm și din partea noastră spre pri- mire propunerea direcțiunea asupra distribuirei profitului de pe anul 1923. de Lei 871.775.11 și Va rugăm a da atât direc- tiunei cât și noa absoluturul.

Pancota, la 23. Maiu 1924.

Cu stima:

Comitetul de supraveghere a Bancii Poporale din Pancota:
Dimitrescu Aurel, m. p. Messzer Armin, m. p.
Schweitzer Zsigmond, m. p. Kleindl Jakob, m. p.

FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁGI JELENTÉS. Tisztelt közgyűlés!

A Kereskedelmi törvény 195. §-ában és az intézeti alap- szabályokban megállapított kötelességünknek megfelelőleg van szerencsénk a lefolyt 1923. üzletévre vonatkozó jelenté- sünket a következőkben előterjeszteni.

Az 1923. év folyamán társulatunk ügykezelését rendsze- resen ellenőriztük a kezelést feltűntető könyvelést és szá- madásokat, valamint a havi zárlatokat részletes vizsgálat alá vettük és azokat mindenben helyesen vezetve találtuk.

Intézetünk 1923. évi december hó 31-én felállított „Zár- mérleg”-ét pedig tételről-tételre vizsgáltuk át, mely alka- lommal arról győződünk meg, hogy az abban felsorolt téte- lek a valóságnak mindenben megfelelnek, valamint hogy a „Veszteség- és nyereség” számla szerint kimutatott tiszta nyeresemény a valósággal elért eredményt képezi.

Ezek után a magunk részéről is elfogadásra ajánljuk az igazgatóságának 1923. évi Lei 871.775.11 nyereség felosztását és hovatoldatása iránti javaslatát s kérjük ugy az igazgató- ságnak, valamint a magunk részéről is a felmentvév me- zását.

Pancota, 1924. május 23-án.

Tisztelettel:

A Pankotai Népbank Részvény-Társulat Felügyelő-Bizottsága:
Dimitrescu Aurel, m. p. Messzer Armin, m. p.
Schweitzer Zsigmond, m. p. Kleindl Jakob, m. p.

Strandruhák nagy választékban, izi- ses kivitelben kaphatók **Frații Sternmél** Arad, Strada Metianu (Forray-uca) 2. 15048